

sydasiens

4kr

bulletinen

3
1977
okt

sydasiens

BOX 1142, 221 05 LUND

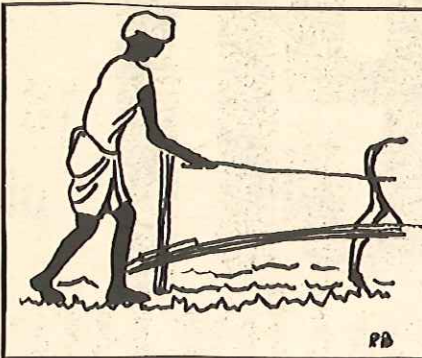
INDIEN: röd seger i Västbengalen
intervju med Morarji Desai

PAKISTAN: att organisera bönder

SRI LANKA: nytt vin i gamla tunnor

BANGLADESH: bistånd mot gerilla

Sydasiensbulletinen 3-1977 okt

SYDASIENBULLETINEN ges ut fyra gånger om året av Sydasienskommittéerna i Sverige.

Ansvarig utgivare och redaktör för detta nummer: Thomas Bibin.
Prenumeration för fem nummer kostar 20 kronor. Stödpre-
numeration kostar 50 kronor. Vill man ha sig tillsänt ett enstaka
nummer kostar det 5 kronor.

Postgiro 79 54 96 - 9 Sydasiensbulletinen.

INNEHÅLL

Indien:	Möte med Morarji	- Mary Tyler	4
	De politiska fångarna — orättvisorna fortsätter	- Mary Tyler	5
	Intervju med CPI(M)-ledare	- Siddhartha Kumar	20
	Röd seger i Västbengalen	- Siddhartha Kumar	22
Pakistan:	Militärkupp — och sedan?	- Karin Fridell	8
	Jordlösa enades i kampen	- Khalid Mahmood	9
Sri Lanka:	Folket har bytt kuddar — men botas huvudvärken?	- N Sanmugathan	14
Bangladesh:	Svenskt bistånd mot gerilla	- Sten Jonsson	16
Övrigt:	Rasfördomar i pocket	- Karin Fridell	23
	U-landssynen i skolböckerna	- Karin Fridell	24

Sydasienskommittéerna har som mål att sprida information om situationen i Sydasiens och att stödja de krafter som bekämpar imperialismen, det politiska förtrycket och underutvecklingen i området. Kommittén är fristående från politiska partier och grupperingar i Sydasiens och i Sverige.

Sydasienskommittéerna bildades sommaren 1976 och består för närvarande av grupper i Stockholm, Göteborg och Malmö-Lund. Tillsammans ger vi ut Sydasiensbulletinen och redaktionen har hittills växlat mellan Stockholm och Malmö-Lund. Detta nummer ansvarar Stockholmsgruppen för. Därför är artiklar och debattinlägg till nästa nummer välkomna till Malmö-Lundgruppen enl adress nedan.

Utöver bulletinverksamheten och den internationella nyhetsbevakning som hänger samman med den så bedriver grupperna i mån av sin förmåga också studiecirkelverksamhet. I Stockholm har vi också startat en grupp som håller på att utarbeta studiematerial till skolorna.

Ni som är intresserade av att gå med i en studiecirkel, ni som vill gå med i våra kommittéer eller som vill dra igång solidaritetsarbetet på nya orter, ni som vill bli kontaktmän för Sydasiensbulletinen ute i landet: Ta kontakt med den kommitté som finns närmast. Se adress och telefon nedan.

Kontaktpersoner för Sydasienskommittén:

Stockholm: Jonas Söderblom, Scheelegatan 4 1 tr. ö. g. 112 23 STOCKHOLM 08/52 17 60

Göteborg: Geza Nagy, Guldringen 5, 421 52 V:a FRÖLUNDA 031/29 57 56

Malmö-Lund: Ola Hansson, Stenbocksgatan 8, 211 50 MALMÖ 040/12 39 30

sydasien: progressiva massor efterblivet ledarskap

Under det gångna året har vi sett en smått sensationell händelseutveckling i Sydasiens. I de flesta av regionens länder har gamla och förhållandevis etablerade regimer fått lämna ifrån sig makten. I två viktiga fall – Indien och Sri Lanka – har detta skett efter klara valförluster. Indira Gandhis kongressparti fick mycket klart träda tillbaka för Morarji Desai och hans lösliga frontparti Janata. Det såg ut som en upprepning av historien när Sri Lankas Frihetsparti SLFP under ledning av Sirimavo Bandaranaike också förlorade regeringsmakten till det än mer konservativa och USA-vänliga Förenade Nationella partiet UNP med J R Jayewardene i spetsen. I Pakistan har Ali Bhutto fått åka skytteltrafik ut och in i fängelse efter valfusk och övergrepp mot oppositionen. Den militärjunta som nu har makten där står nära den mycket konservativa och rättroende muslimska oppositionen som samlats i Pakistans Nationella Allians, PNA.

Ytligt sett ser det idag alltså ut som om de sydasiatiska massorna fallit offer för reaktionära strömningar när de visat sitt missnöje med vanstyret, med de senaste årens upptrappade förtryck och med den fortsatta underutvecklingen. Men vid närmare betraktande visar det sig att en sådan tolkning just är ytlig. Den visar föga vilka klasser och skikt som gjort framsteg eller splittrats, lika litet som den tar hänsyn till hur skevt den borgerliga parlamentarismen av västerländsk modell fungerar i tredje världen. Vad som i själva verket skett är att massorna visat prov på en så stor medvetenhet som idag är möjlig. De har klart och tydligt sagt ifrån att det inte längre räcker med löften och en falsk radikalitet som talar om frigörelse, socialism och utveckling men som står för stagnation och förtryck. Och vad som skett är också att de härskande skikten råkat i oordning. De har splittrats upp på flera partigrupper och kan inte längre samlas kring förut enande figurer som t ex Indira Gandhi. Utöver massornas rungande »Nej!» har alltså regimskiftena i Sydasiens inte inneburit annat än maktförskjutningar inom de härskande klasserna.

Man måste således se omsvängningarna i opinionen i första hand som en protest MOT det som varit och inte som ett uttalande FÖR reaktionen. Man måste också komma ihåg att den parlamentariska 'demokratin' i dessa trakter fungerar under förutsättningar som är vitt skilda från situationen i kapitalismens centrum, i industriländerna. I Sydasiens råder i än mindre grad än hos oss något fritt informationsflöde som

kan bedömas av en läskunnig och i övrigt lämligt utbildad folkmassa. Demokrati är något som främst utövas bland de härskande och inom städernas övre medelklass – alltså bland ett litet fåtal. Men trots detta är det naturligtvis ett åtminstone tillfälligt viktigt frarsteg för de indiska massorna att de demokratiska rättigheterna nu formellt har återställts.

Ett annat skäl till de skenbart reaktionära strömningarna är att det idag saknas starka och enhetliga politiska alternativ, både vad det gäller verkligt demokratiska rörelser inom parlamentarismens rammar liksom när det gäller revolutionära rörelser. Detta i synnerhet om man ser på Sydasiens som helhet. Den reformistiska vänstern t ex hade långt in på 70-talet ett betydande inflytande, men det har nu nästan helt raderats ut. Det gäller inte minst de moskvatrogna kommunistpartierna i Indien (CPI) och i Sri Lanka (CP) liksom LSSP i Sri Lanka med f d finansminister N M Perera i ledningen. Däremot finns det många tecken som tyder på att den övriga vänstern behållit sin styrka, fr a i Indien. Där har det oberoende kommunistpartiet CPI(M) fått ett mycket starkt stöd av bonde- och arbetarmassor, vilket i Västbengalens delstatsval nyligen förde partiet till sin största valseger hittills. Idag regeras Västbengalen av en vänsterfront med CPI(M) som det i särklass starkaste partiet.

Om allt detta handlar detta nummer av Sydasiensbulletinen, fast från skilda utgångspunkter. Från SRI LANKA har vi fått ett inlägg av det marxist-leninistiska partiets ordförande N Samugathasan. Han utvärderar det val hans parti CCP bejokottade. Partiet menar att den påtvingade brittiska parlamentarismen där nu spelat ut sin roll som demokratisk inrättning.

Från INDIEN får vi en rapport – via England – av den brittiska medborgaren Mary Tyler som av politiska skäl suttit fängslad i över fem år i olika indiska fängelser. Hon kritiserar den nya regeringen för att den inte håller sina löften vad det gäller frigivandet av dom politiska fångarna.

Vi får också veta mer om valutgången i Västbengalen och vi kommer i senare nummer följa upp vad som händer den kommunistiska regeringen där.

I en personligt hållen artikel får vi också följa den politiska kampen bland bondemassorna i PAKISTAN.

Vi får också information om SIDA's skogsprojekt i östra BANGLADESH, ett projekt som på sikt kommer att bidra till ökade konfrontationer mellan regeringen i Dacca och gerillan i detta område.

INDIEN

Mary Tyler heter en engelsk skollärare som arresterades i maj 1970 för sina sympatier med den naxalitrörelsen i norra Västbengalen. I över fem år satt hon fängslad utan rättegång trots protester från såväl engelska myndigheter som från en allmän opinion riktad mot de många politiska fängslandena i Indien. I juli 1975 släpptes Mary Tyler plötsligt och deporterades från Indien.

En stor del av sin fångenskap tillbringade Mary Tyler i Jamshedpurfängelset i södra Bihar, ett fängelse där det när hon flyttades dit i april 1973 fanns 700 fångar trots att det var byggt bara för 137. När hon lämnade fängelset 1975 fanns där 1.100 fångar. Av dessa betraktades ett femtiotal just som »naxaliter» och de satt i tio mörka celler i en korridor där det enda ljuset var det som fanns just innanför gallergrinden. Alla naxaliter satt fastkedjade med bojor under dagtid såväl som nattetid. Så hade flera av Mary Tylers medfångar suttit i minst fyra år när hon lämnade dom.

Sin fängelsetid har Mary Tyler sammanfattat i en bok som kom ut i början av 1977. Den heter »My years in an Indian prison».

Mary Tyler har inte mycket förtroende för den nya indiska regeringens löften om att släppa de politiska fångarna eller att pröva dom rättsligt. Här sammanfattar hon för Sydasiabulletinen läget efter Janata-regeringens tillträde, och hon berättar också om ett personligt möte med premiärminister Morarji Desai som hon träffade i London i somras.

Möte med Morarji

Mary Tyler

Det var måndagen den 13 juni kl 10 på förmiddagen som jag fick ett överraskande samtal från den indiska legationen i London. Man meddelade mig att jag kunde få träffa indiens premiärminister Morarji Desai som för tillfället var i London för samväldets premiärministerkonferens. Mitt möte med Desai utsattes till kl 7.30 onsdagen den 15 juni på Kensington Palace Gardens nr 9, dvs i den Indiska konsuln B K Nehru's bostad där Desai bodde under sin vistelse i London - trots att B K Nehru var en av de främsta förespråkarna för Indira Gandhi och hennes undantagstillstånd.

Att jag blev beviljad denna intervju var nog ett direkt svar på det brev jag lämnat till utrikesminister Vajpayee för vidare befordran till Morarji. Brevet gällde två fall av underlåtelse att ge politiska fångar i Indien (naxaliter) medicinsk behandling. En av dessa var min man, Amalendu Sen.

Jag såg till att anlända punktligt till Nehrus bostad på morgonen, onsdagen den 15 juni och jag visades in i ett luxuöst väntrum som doftade sandelträ och rökelse. Väggarna pryddes av antikviteter och sniderier från Indien. Det satt redan sex andra personer där och väntade - några av dom uppenbarligen ängsliga, andra väntade på att få foton av Morarji signerade och några verkade vara affärsmän ute efter stöd eller hjälp. Strax före kl 8 kom en tjänsteman fram till mig och bad mig följa med. Han förde mig in till ett stort mottagningsrum och där satt Morarji i ena hörnet av en guldstickad soffa. Han verkade nästan lite bortkommen i all denna palatslika glans: guld, siden och lyx i den officiella bostaden för en representant för en av jordens fattigaste länder. På behörigt avstånd i den rymliga lokalen satt grupper av människor i brokadklädda fåtöljer bakom ornamenterade bord, viskande, mumlande i väntan på att få tala med den store mannen. En pressfotograf stod med full utrustning en bit från Morarji som satt där kylig och fast likt en nypolerad klippa.

Efter några minuter ombads jag av samme tjänsteman som fört mig in att gå fram till Morarji som bjöd mig att sitta ner bredvid honom. Jag hänvisade så först till brevet jag skrivit, men han sa att han inte hunnit läsa brevet ordentligt och tillade: »Hur har Ni blivit inblandad i naxalitrörelsen?» Jag svarade att det var inte det jag hade kommit dit för att tala om. Mitt ärende var det fortsatta fängslandet av politiska fångar i Indien, inklusive min man. »Vem är er make?» frågade då premiärministern. »Amalendu Sen» svarade jag. Genmålet kom snabbt: »Han är ju naxalit.» »Han är anklagad för det, ja, men saken har inte prövats i domstol» sa jag. »Han är naxalit» upprepade Morarji. »Hur vet Ni det?» frågade jag. »Vi vet att de är naxaliter på grundval av vad de säger. De tror ju på våld.» »Så ni har alltså skilda lagar för naxaliter och för andra?» frågade jag. Svaret kom snabbt: »Javisst har vi det. Dessa människor tror på våldet. Tror Ni att vi kan behandla dem på samma sätt som vi behandlar andra människor? Tror Ni att jag kan släppa dem fria så att de kan fortsätta sitt våld?»

Jag påpekade att många människor, bl a 30 av dom som anklagats och prövats i samma fall som jag själv, hade frikänts av domstolarna efter att ha tillbringat många år i fängelse under svåra förhållanden utan rättslig prövning. När deras liv och hälsa berövats dem så blev de alltså frikända. Morarjis svar kom överraskande: »De är inte oskyldiga, utan skyldiga!» »Men domstolarna har ju förklarat dem oskyldiga.» »De är ändå skyldiga. Ibland finns det inga bevis, men det gör dem inte oskyldiga.

På det sättet pläderade Morarji för att offren för Indira Gandhis regim var skyldiga, och detta trots domstolarnas utslag. Jag märkte också att varje gång han talade om »våld» så höjde han rösten så att pressfotografen och de andra i rummet kunde höra honom utan att de hört vad jag hade sagt. Detta gav antagligen intrycket av att vi diskuterade just våldet eller att jag

pläderade för våld eftersom han flera gånger upprepade frasen att »Vi är emot våld. Dessa människor pläderar för våldet, och vi kan inte stödja våldet.»

När jag sa till honom att det inte var nån idé att ge sig in på en diskussion om våldet utan att mitt ärende var av annan natur så tittade han bort och sa »Jag har inte tid längre.» »Jag förstår det, men jag vill ändå ta upp ett par saker med Er» sa jag. Och sen påminde jag honom om att hans regering lovat att ta upp alla oprövade rättsfall och att man nu borde sätta en tidsgräns på t ex tre månader så att dessa människor slipper att sitta ytterligare sju år utan rättegång i väntan på den nya regeringens löften. Detta vägrade han direkt: »Nej, vi kan inte sätta nån tidsgräns. Vi går nu igenom fallen, det är allt.» Jag nämnde då att det finns personer som väntat på rättslig prövning längre än vad de nånsin kan bli dömda till och att dessa fångar borde friges direkt. Morarji höll med om det.

Jag föreslog också att sjuka fångar borde få anständig medicinsk behandling. Morarji menade att så redan var fallet, fast jag vet att det inte är så. Jag hävdade också att det måste bli ett slut på tortyren i fängelserna, ett slut på användandet av fotbojor osv vilket han höll med om. Men alla hans svar kom mekaniskt och mina tvivel om allvaret i Morarjis och hans regerings försäkranden kunde inte undanröjas. Tiden går medan tusentals fångar får sitta utan rättegång, fångar som är utlämnade åt polis och fängelsemyndigheter som utövar sin egen makt trots att de egentligen lyder under regeringarna i delstaterna och i New Delhi.

Morarji avslutade samtalet med ursäkten att hans regering ännu inte haft tid med att ta itu med alla övergrepp, men att så skulle ske. Han sa också att »jag har själv tillbringat 18 månader i fångenskap och jag kan inte påstå att jag var oskyldig. Visst var jag skyldig, men inte förespråkade jag våld. Om man tror på något så måste man vara beredd att ta konsekvenserna.» Förmodligen menade han med detta att naxaliterna måste acceptera fångenskap för evigt som belöning från sina besegrare.*

De politiska fångarna

orättvisorna fortsätter

Mary Tyler

Många människor, både i och utanför Indien, har trott att problemet med de politiska fångarna uppstod i och med att Indira Gandhi införde undantagstillstånd den 25 juni 1975 och att frågan var ur världen när hon i januari i år förklarade att allmänna val skulle hållas. Folk som 1975 sörjde 'demokratins hädanfärd' lät sig nu nöjas med att val skulle hållas och sa att nu hade demokratin återinförts. De tröstade sig med självövertalningsförsök om det indiska folkets 'mognad' och 'demokratiska tillit'.

Men när det gäller dom politiska fångarna så är det inte ens så att vi kommit tillbaka till det läge som rådde i juni 1975. Detta är en fråga som varit aktuell mycket längre än så. De nya herrarna som tog över 1947 hade lärt av sina brittiska föregångare. Indiens nya 'självständiga' konstitution inkluderade i avsnittet om de grundläggande rättigheterna en oeftergivlig passus om 'rätten' till fängslande utan rättegång under lagar om häktning

i förebyggande syfte. Med detta politiska vapen var det inte svårt för polisen och tjänstemän på olika nivåer att undanröja och sätta dom som hotade de styrande skikten bakom galler. Och det var heller inte svårt att med detta vapen till hjälp framkasta anklagelser som var falska, köpa vittnen och försena rättegångar. I juni 1975 när Indira Gandhi beslutade sig för att fängsla sina rivaler och en stor del av den parlamentariska oppositionen, ja då fanns det redan tusentals politiska fångar runt om i de indiska fängelserna.

När landets kriser blev allt djupare och vanligare under det sena 60-talet och tidiga 70-talet, och när de styrandes oförmåga att lösa problemen och få situationen under 'kontroll' tilltog så blev de diktatoriska metoderna allt värre. Indiens fångelser blev överfulla. Man publicerade då aldrig några riktiga officiella uppgifter över antalet fångar, men i en rapport från september 1974 uppskattar Amnesty International antalet fångar enbart i Västbengalen till mellan tio och femton tusen. Andra nämner högre siffror. Olyckligtvis var det bara ett fåtal som höjde sina röster i protest då och den dåvarande indiska regeringen kunde fortsätta förtrycket utan kritik.

Naxaliter i fängelse

De flesta politiska fångar satt fängslade utan rättegång under långa tidsperioder före undantagstillståndet, och de flesta av dom som fortfarande sitter i fångenskap beskrivs både av den förra och av den nuvarande regeringen som 'extremister' eller 'naxaliter', dvs sympatisörer till och medlemmar i grupperna i och runt Indiens marxist-leninistiska kommunistparti - CPI(ML) - folk som såg bondeupproret 1967 i Naxalbari i norra Bengalen som början till en ny era för Indien, som inledningen till en agrarrevolution och en kamp för verklig självständighet och för politisk, social och ekonomisk frigörelse bland de förtrampade bönder och arbetare som tillsammans utgör 90 procent av befolkningen. Dessa fångars brott var att de i Naxalbari såg en strimma av hopp i den svarta fattigdomen, i orättvisorna, i korrruptionen och i tyranniet som omgett de flesta av landet invånare och tvingat dom till ett liv i out-säglig fattigdom och osäkerhet medan en liten minoritet profiterat och levt i lyx på de fattigas bekostnad. 'Naxaliternas' brott var att de ställt sig på folkets sida och att de brutit med det rådande systemet.

Nya fängslanden på 70-talet

Efter naxaliterna så växte det på 70-talet fram massrörelser i opposition mot Kongresspartiet, massrörelser som blev alltmer mäktiga. Då arresterades på nytt tusentals människor - deltagare i strejker, fackföreningsfolk, studenter och deras lärare, och senare advokater, intellektuella och politiker. Med några få undantag fängslades dessa människor under vidriga förhållanden som varit alltför lite kända trots att några få modiga journalister och utgivare vågat publicera rapporter om förhållandena och beskrivit olika 'incidenter' som inträffat i fångelser i Västbengalen och i Bihar där över hundra ungdomar dödsdömdes.

Den nya regeringen sviker

Indira Gandhis och Kongresspartiets valförlust i mars i år kom att lyfta undan trycket från det fascistiska undantagstillståndet med alla dess pinor. Den nya Janata-regeringen fick ett brett stöd och trots att dess klasskaraktär knappast skiljde sig från föregångarna så hoppades man nu att erfarenheterna av undantagstillståndet och det faktum att många av Janatapartiets ledare själva förföljts och fängslats skulle innebära att

de skulle hålla sina löften från valkampanjen: fullt återinförande av de medborgerliga rättigheterna och en fullständig politisk amnesti. Sorgligt nog är dessa förhoppningar ännu ett halvår efter valsegern ouppfyllda. Trots att en del fångar har släppts så sitter fortfarande tusentals naxaliter och andra kvar, bland dom många nagas, mizos och kashmiris. Denna ovilja att hålla vallöftena har naturligtvis minskat folkets förtroende, och om nu Janata-regeringen möter ett ökat missnöje och opposition så har man bara sig själva att skylla. Deras dubbelmoral är bara alltför uppenbar när de bara släpper högerns politiska fångar och de socialdemokratiska partiernas medan man fortsätter att hålla revolutionärer och folk från de nationella minoriteterna fängslade. Och ingen kan undgå att se att de som var ansvariga för undantagstillståndet går fria medan många av deras offer fortfarande sitter i fängelse.

Ett av de mest uppmuntrande tecknen i Indien idag är att rörelserna som kämpar för medborgerliga rättigheter blir allt starkare. De trycker nu på för att få regeringen att hålla sina löften och straffa de som är ansvariga för de brott som begicks före och under undantagstillståndet. Under den senaste tiden har demonstrationer och massmöten hållits i städer och byar i hela Indien där man krävt ett frisläppande av *alla* politiska fångar. Tarkunde-kommissionens rapport om de kallblodiga morderna på 'naxaliter' i Andhra Pradesh under föregivna 'djungelstrider'; avslöjandet av solidaritetskommittéer i Västbengalen om polisens massmord och mord på enskilda där från 1969 och framåt; Rajan-fallet i Kerala (en ung student 'försvunnen' men funnen ihjälslagen i en poliscell) och många andra gruvliga historier har nu kommit i dagen efter att ha tystats ner av den förra regimen. Men de är bara toppen på isberget. Inte desto mindre är det upplyftande att dessa sanningar nu kommer fram.

De ansvariga går fria

Kommer då de skyldiga att straffas och de offer som fortfarande lever att släppas? Detta är de två brännande frågorna i Indien idag. Och tråkigt nog är svaret än så länge negativt. Brev från politiska fångar avslöjar att inget har ändrats för dom trots den nya regeringen. Sjukdomar behandlas inte, protester möts med brutalitet, klagomål med likgiltighet, och rättegångarna har inte kommit närmare än förut.

Det är rent hyckleri från Janata-regeringens sida att beskriva de politiska fångarna som kriminella och från tidningarnas sida när de ifrågasätter det kloka i frigivande av folk som begått våldsbrott. Bortsett från den hittillsvarande avsaknaden av bevis för eller rättslig prövning av dessa påstådda våldsdåd så är de nya härskarnas fromma moraliserande om våldet frånstötande liksom deras beskrivning av sina egna dåd i termer av 'icke-våld'. I Indien härskar våldet mer än i många andra länder på jorden. Detta får folkflertalet erfara varje dag från jordägare, gruv- och fabriksrepresentanter, poliser, militärer, de politiska partiernas 'torpeder', liksom dom får erfara det i form av fattigdom och ohälsa. Kongressregimen tvekade aldrig att använda våld för att slå ner oppositionen. Det antal människor som polisen dödat under senare år överstiger varje period under den brittiska kolonialtiden. Ändå är det idag ingen som talar om att straffa eller fängsla de som är ansvariga för denna typ av våld. Och statens våld har inte upphört med att Kongressregimen föll. Massmorden nyligen på harijans (kastlösa) i Bihar och på demonstrerande gruvarbetare i Madhya Pradesh visar att livet inte ändrat karaktär för det indiska folket. Varje

indisk politiker vet att naxaliterna inte hade monopol på våldet. Om bönderna tog till vapen mot sina förtryckare så var det för att man nu nått gränsen för det uthärdliga och för att man prövar varje annan metod för att få rättvisa. Abstrakt moraliserande om 'våld' och 'icke-våld' förblir meningslöst så länge den härskande klassens våld fortsätter. Det förblir meningslöst tills att orsakerna till folkets missnöje och ångest undanröjts och man fått en chans till ett anständigt och värdigt liv. Att avfärda de politiska fångarna som 'kriminella' räcker inte.

Om Janata-regeringen inte uppfyller sina vallöften så visar det bara på deras förakt för det folk som fört dem till makten i valet. Det indiska folket kommer inte att förlåta eller glömma detta förakt och denna oärlighet. Varje regering som förråder folket, som inte tjänar folkets intressen, kommer att gå samma väg som Kongressregeringen fick gå tidigare i år.

Not: Nagas, mizos och kashmiris är förtryckta minoritetsfolk i östra och norra Indien.

Gratis sydasieninformation på SIDA

Det statliga biståndsorganet SIDA ger ut en hel del information om u-länder i allmänhet och om sin verksamhet i olika länder i synnerhet. Bland mottagarna av svenskt bistånd finns bl a Indien, Bangladesh, Sri Lanka och Pakistan. För den som är intresserad av Sydasien finns därför en hel del att hämta bland SIDA:s material.

Här ger vi en förteckning över den sydasieninformation som finns hos SIDA (september 1977). Den finns att hämta gratis på SIDA:s informationsbyrå, Birger Jarlgatan 61, Stockholm. Materialet kan också beställas från Informationsbyrån, SIDA, 102 25 Stockholm.

INDIEN

Indien. En landbeskrivning, av Eva Backelin. Illustrerad. 38 s. 1974.

Indien. 6-sidig folder i A4 - format. 1977.

U-landskvinnan. Situationen i sex länder. Ett avsnitt behandlar Indien. 1976.

Kvinnan i Indien, av Agneta Halldén. 26 s. 1977. Innehåller kapitel om kvinnans roll i historisk belysning, äktenskap och familjebildning, lagstiftning, utbildning, kvinnans roll i Indiens ekonomi, samt kvinnor och politik.

Den växande fattigdomen i Indien, av Göran Djurfeldt och Staffan Lindberg. 16 s. 1975. Litteraturförteckning. En »skiss till en analys av Indiens utvecklingspolitik.»

Det indiska 20 - punktsprogrammet--utvecklingspolitik eller propaganda, av Göran Djurfeldt och Staffan Lindberg. 23 s. 1977. En rapport från en »mikrostudie» i delstaten Tamil Nadu.

BANGLADESH

Bangladesh. I serien SIDA:s landanalyser.

Bangladesh. En 6-sidig folder i A4 - format, i serien »Svenskt u-samarbete.» Den här bulletinen är sammanställd av deltagarna i ett informationsseminarium i Bangladesh, 1975. 8 sidor. Innehåller kortfattad information om landets historia, näringsliv och ekonomi, sjukvård, kvinnornas situation, utländskt bistånd, mm. Slutligen något så konstigt som en tärningspel om människovärde, kallad »Bangla-spelet.» vars syfte är att göra spelarna bekanta med vardagliga problem i Bangladesh.

Hassina och andra barn i Bangladesh, av Ulla Fornaeus och Johan Sanne. I serien »Barn i u-land». Illustrerad. 40 s. 1976.

Kvinna i Bangladesh, av Gunnel Unge. Illustrerad. 45 s. 1976.

Landsbygdsutveckling i Bangladesh, av Bo Kage Carlson. 60 s. 1975. En kommenterad sammanfattning av aktuella skrifter och utredningar. Innehåller kapitel om landets historia, geografi och klimat, jordbruk, landsbygdspolitik, samt utvecklingsprogrammen och deras resultat.

Bangladesh Faktblad. 5 sidor av generell information.

SRI LANKA

Sri Lanka, av Jörgen Schönning, i serien »SIDA:s landanalyser.» 75 s. 1976.

Sri Lanka. 6-sidig folder i A4 - format i serien »Svenskt u-samarbete.» 1977

AFGHANISTAN

Kommer aldrig revolutionen? av C-J Charpentier. 112 s. 1977. Författarens erfarenheter som forskare och resenär i Afghanistan, samt allmän information om landets kulturella och sociala förhållanden.

PAKISTAN

Militärkupp - och sedan?

Karin Fridell

Den 6 Juli störtades Pakistans premiärminister Ali Bhutto och militären tog makten, under ledning av arméchefen general Zia ul-Haq. Vid kuppen fängslades Ali Bhutto, och han har sedan dess frigetts och fängslats flera gånger. General Zia har uttalat sitt stöd för Bhuttos motståndare PNA. Han hävdar att militärjuntan ska avgå efter de allmänna val, som ska hållas i mitten av oktober.

Militärkuppen i Pakistan var kulmen på tre månader av strider och oroligheter. Ali Bhuttos parti PPP vann valen i mars med hjälp av ett omfattande valfusk, och i protest mot detta mobiliserades strejker, demonstrationer och massmöten över hela landet. Bakom mobiliseringen stod oppositionspartiet PNA, en valallians mellan 9 sins emellan ganska olika partier. PNA hade i sin valkampanj dragit nytta av massornas missnöje med Bhuttos politik och hade tryckt hårt på återinförandet av demokratiska fri- och rättigheter. Men PNA är först och främst den missnöjda borgarklassens parti, och efter valet förlorade PNA kontrollen över de massor som krävde Bhuttos avgång.

Militär mot demonstranter

Bhutto mötte massmobiliseringen med en fruktansvärd repression. Mer än 1000 människor dödades, 10.000 skadades och tiotusentals fängslades. Fängelserna blev överfulla, och skolorna stängdes för att fungera som förhørscentra, fängelser och tortyrkammare.

Bhutto försökte dessutom blidka opinionen genom att införa muslimska lagar som t ex spritförbud. PNA, som i mycket grundar sig på den muslimska religionen, hade nämligen denna typ av krav i sin plattform. Bhutto upphävde också nationaliseringen av vissa industrier och höjde statstjänstemännens löner i ett försök att vinna PNA:s småborgerliga anhängare. Men massorna på gatorna kämpade inte för PNA, de begärde demokratiska fri- och rättigheter och en dräglig levnadsstandard. Några sådana eftergifter kunde Bhutto inte göra, väl medveten om att tryck- och yttrandefrihet skulle göra massrörelsen mot honom ännu starkare.

Samtidigt som militären sköt mot strejkande och demonstrerande folkmassor satt oppositionspartiet PNA i överläggningar med Bhutto. Massmobiliseringen gjorde det allt svårare för PNA att kompromissa, och Bhutto tvingades så småningom att utlysa nyval, som skulle hållas i oktober. Men inte ens detta kunde stoppa mobiliseringen eftersom den hade sin grund i det ekonomiska och politiska förtryck som Pakistans folk fått utstå i många år. Näringslivet var förlamat av tre månaders strejker och protester, och bourgeoisin fruktade en katastrof. En av anledningarna till arméns maktövertagande var därför att få slut på mobiliseringen innan den hotade den ekonomiska och den politiska makten.

Kris inom armén

Men generalernas uttalade rädsla för »inbördeskrig» var inte den enda anledningen till kuppen. En annan viktig orsak var

den allt svårare krisen inom armén. Många lägre officerare har sina politiska sympatier hos de religiösa grupperna längst ut på högerkanten. De var mycket missnöjda med Buttos korrumpierade regim och var redo att kämpa för ett i deras ögon renare och gudaktigare samhälle. Dessa officerare hade under de senaste månaderna satts att skjuta mot demonstranter för att försvara Bhutto, och detta hade gjort dem ännu mera negativa till Bhuttoregimen. Militärledningen, med Zia i spetsen, fruktade ett myteri och en blodig kupp från de lägre officerarna, och för att förhindra detta grep generalerna makten den 6 juli.

Den framtida utvecklingen i Pakistan är mycket osäker. General Zia ul-Haq har lovat att hålla val den 18 oktober och därefter avgå till förmån för en civil regering. Förbudet mot politisk verksamhet har mjukats upp, men Bhuttos valkampanj har saboterats genom att han har fängslats och släppts fri flera gånger. Militärjuntan har infört strafflagar som bygger på koranen. Dessa lagar innehåller sådana medeltida vidrigheter som att tjuvar ska mista sina händer och att andra förbrytare piskas offentligt. På detta sätt försöker generalerna skaffa sig förtroende hos PNA:s medelklassbas och tillgodose de religiösa kraven hos de lägre officerarna. En PNA-seger i valet skulle förmodligen dämpa deras missnöje och därigenom minska risken för ytterligare en militärkupp. Men möjligheten finns också att militären stannar vid makten, vilket förmodligen skulle leda till förnyade protester från Pakistans fattiga massor och från de förtryckta nationaliteterna i Baluchistan och Nordvästra Gränsprovinsen (NWFP). Och i så fall är det inte otroligt med ett militärt ingripande från shahen av Iran, som uttryckligen sagt sig vilja förhindra all »instabilitet» i området★

Piskan mot facket

I.A.

Den nya militärregimen i Pakistan har introducerat stränga muslimska lagar. Enligt dessa lagar hugger man handen av tjuvar och stenar äktenskapsbrytare till döds. Andra brottslingar döms till spöstraff.

Införandet av dessa lagar visar hur de reaktionära krafterna har vuxit sig starka i Pakistan. Lagarna formulerades ursprungligen i Koranen, som sammanställdes på 600-talet. På den tiden levde araberna i ett stamsamhälle. Senare, när muslimerna grundlade stora välden, använde de despotiska härskarna lagarna mot politiska motståndare och mot de fattiga. Engelsmännen avskaffade dessa medeltida lagar och införde en mer liberal lagstiftning.

Genom att återinföra dessa föråldrade lagar kan de militära härskarna bara lugna de delar av medelklassen som alltid har pläderat för ett mera islamiskt levnadssätt. De kan inte bidra till att upprätthålla ärlighet och rättvisa i ett samhälle, som är så brottsligt orättvist som Pakistan. Piskning har föreskrivits som straff för facklig verksamhet och för dem som åstadkommer oro bland arbetare! Det är alltså helt klart vilken klass som dessa lagar kommer att tjäna och vem de vänder sig mot.✱

Mord på fattig bonde

Khalid Mahmood

Jordlösa enades i kampen

I slutet av 60-talet ryckte People's Party med Bhutto i spetsen fram till en styrkeposition i Pakistans politiska liv. Budskapet om samhällsförändringar hade för första gången nått ut till landsbygden, och People's Party, med sin slogan om jorden till den som brukar den, mötte ett starkt gensvar. Många progressiva gick med i partiet och valet 1970 bekräftade partiets popularitet, speciellt i Sindh och Punjab. Men partiledningen var sammansatt av feodalherrar och de för folket viktiga reformerna genomfördes aldrig. Spänningen på landsbygden steg när bönderna krävde jord och vägrade att betala skatt och att arbeta som livegna. Våldsamma sammandrabbningar ägde rum och massor av bönder vräktes från sin jord. Bönderna som i det längsta hade haft sin tillit till People's Party började nu att tänka sig andra alternativ. Det var under dessa förutsättningar som Mazdoor Kisan Party (Arbetar Bonde Partiet) började sitt arbete. Artikeln är en personlig berättelse av en som var med.

Kring floden Sutlej i Punjab ligger stora och på sina ställen jättelika feudala gods. Vi var fyra kamrater som kom att arbeta i Bahawal distriktet och vi började vårt politiska arbete vid en sockerfabrik som sysselsätter 11 000 arbetare. Det är den enda fabriken i distriktet. Tre av oss kom från lägre medelklass och den fjärde kom från en by där hans far var en bonde utan jord.

PPP, Pakistan People's Party (Pakistanska Folkpartiet). Ledare är Zulfikar Ali Bhutto. Partiet regerade från 1971 då Bhutto tog makten efter militärens misslyckande vid Bangladeshs frigörelse.

PNA, Pakistan National Alliance (Pakistans Nationella Allians) är en valallians mellan nio partier i opposition mot PPP. Alliansen bildades några dagar efter utlysandet av valen i mars i år. Alliansen domineras av konservativa och ortodoxt religiösa krafter.

MKP, Mazdoor Kisan Party (Arbetare- och Bondepartiet) är ett marxist-leninistiskt parti som bildades 1970 och som delvis arbetar underjordiskt. Deltog inte i årets val.

Panchayat kallas de traditionella byråden som har representanter för samtliga grupper i byn.

press stop press stop press stop press stop press stop

VALEN UPPSKJUTNA

Pakistans militära ledare general Zia ul-Haq har på obestämd tid uppskjutit de allmänna val som varit utlovade till den 18 oktober (AP).

När vi började vårt arbete i fabriken jobbade vår kamrat redan där. Genom hans försorg organiserade vi först en studie-cirkel, i vilken femton personer deltog. Vi diskuterade den progressiva rörelsen i Pakistan, det regerande partiets klass-karaktär, fackföreningar och behovet av ett revolutionärt parti. Det fanns redan en fackförening på fabriken som organiserades av några opportunistiska fackföreningsledare och som med framgång idkade utpressning mot fabriksledningen. Fler och fler arbetare kom till oss, men vårt huvudintresse låg hela tiden på de arbetare som kom från byarna runt omkring. Efter tre månader hade vi redan fått inflytande över fackföreningens olika beslut. Ett av skälen var vår omedelbara kontakt med arbetarna. Fack-ordföranden bodde på annan plats och besökte bara fabriken sporadiskt. För det andra lyckades vi avslöja fack-representanterna i många öppna diskussioner och det skapade en för oss gynnsam opinion bland arbetarna. För det tredje kunde vi ge gratis juridisk hjälp till arbetarna och bönderna genom några advokater som sympatiserade med vårt parti.

Efter sex månader lyckades vi få våra egna kamrater valda till fack-styrelsen och det gav oss en bas att nå ut i byarna. Vid det laget hade vi kontakt med alla arbetare på fabriken med några få undantag. Vårt arbete underlättades också av att bönderna nu hade blivit helt desillusionerade på People's Party. Vårt eget parti hade samtidigt blivit bättre organiserat.

När det gällde att välja byar att arbeta politiskt i var det främst två faktorer som var viktiga. Dels valde vi byar som fabriksarbetare bodde i, dels sådana där det fanns tvister mellan godsägare och bönder. Dispyterna var av många olika slag, men vår erfarenhet visade att gratis juridisk hjälp var något mycket viktigt, både för att hjälpa bönderna och för att vinna deras förtroende. Men samtidigt var det ofta så att bönderna skar av kontakten med oss så snart dom fått juridisk hjälp. Orsaken var att många hade hjälpt People's Party till makten utan att sen ha någon glädje av det. Dom var därför inte beredda att tro att vi heller arbetade för en verklig förändring.

Att bekämpa en feodalherre

En erfarenhet av att bygga upp en lokal partiorganisation, fick vi i en by där en feodalfamilj ägde ungefär 1 400 ha (14 km²). Också de omgivande byarna ägdes av liknande feodalfamiljer. Jorden var bördig och konstbevattnad, och bomull, sockerrör och vete odlades. Alla bönderna var tvungna att betala mer än hälften av sin skörd till jordägaren. Dom förutsattes vidare vara jordägarens personliga betjänter och var tvungna att infinna sig på minsta vink. Kvinnorna var inte undantagna. Dom arbetade i godsägarens hem och var tvungna att dela hans säng om han så önskade. Denna speciella jordägare var också en religiös ledare och varje bonde betalade

»En stor svaghet var kvinnornas passivitet i partiarbetet.»

2-5% av sin inkomst för hans religiösa tjänster. Jordägaren hade tidigare varit en stark motståndare till People's Party, men när partiet kom till makten och då inte genomförde några förändringar i det feodala systemet, blev han medlem. I enlighet med den s.k. jordreformen var han tvungen att överlåta lite jord till några arrendatorer. En av dem vägrade att överlåta hälften av sin skörd till godsägaren - en vägran utan motstycke. Nästa dag mördades han och hans kropp hängdes upp i ett träd för att visa priset för olydnad. Någon anmälan mot godsägaren gjordes inte trots att han allmänt ansågs ansvarig för mordet.

När vi fick höra om denna händelse begav vi oss till byn tillsammans med 20 arbetare från fabriken, att gå ensamma hade varit alltför riskfyllt. Vi talade med den mördades bror och försökte övertala honom att göra en anmälan mot godsägaren till polisen. Vi lovade att hjälpa honom. Mannen var skräckslagen, men ville inte ge upp sitt anspråk på jordbiten och han gick därför med på vårt förslag. Han kontaktade först People's Party för att be om hjälp, men dom tog ställning för godsägaren och då kontaktade han oss igen. I staden hade ryktet om mordet spridit sig och vi spred nyheten vidare. Vi samlade en grupp människor däribland 50 fabriksarbetare och gick till polischefen i staden. Vi krävde åtgärder mot godsägaren och hotade med protestdemonstration och hungerstrejk om ingenting gjordes. Hotet gjorde verkan och godsägaren arresterades.

Nyheten spreds som en löpeld, och för första gången insåg bönderna att godsägarna inte var oåtkomliga. Resultatet blev att bönder från andra byar uppsökte oss, och vi beslöt att

hålla vårt första möte. Tio personer av oss gick till mötet. Visseligen är det normalt tillräckligt med två för att organisera ett möte, men vi ansåg att det var möjligt att godsägaren skulle försöka hindra oss att komma in i byn. Godsägaren anlände med beväpnade män, men han försökte inte stoppa mötet. Han bodde i staden och fruktade hämnd från de stadsbor som var närvarande. 70 personer kom till mötet och vi blev uppmuntrade. Det innebar en risk att närvara och många bad att vi inte skulle avslöja deras närvaro. Mötet var mycket lyckat och pågick i två timmar. Först bad vi den äldsta tala eftersom av tradition han anses visast. Han var en 80-årig man och redan hans första mening visade på hans långa erfarenhet av det feodala systemet. Han sa, »fienden är nära, bara en armlängd skiljer oss». Efter honom talade vår ledare och han förklarade hur det är möjligt att besegra fienden - »det viktigaste för seger är enighet bland massorna». Han berättade sedan om sina erfarenheter från valet 1970 och det regerande People's Party..

Alla uppskattade talet och det beslöts att hålla möte varje vecka. I denna speciella by fanns ingen skola och bara ungefär 10 personer kunde läsa och skriva. Vi gav våra partipamfletter till dem och dom vidarebefodrade informationen så att alla skulle kunna diskutera den på nästa möte. Efter mötet eskorterade 50 personer oss en halvmil eftersom dom fruktade att godsägarens män kunde överfalla oss, men ingenting hände på vägen tillbaka till staden. Möte hölls sedan regelbundet i byn och två av våra kamrater var alltid närvarande. Av säkerhetsskäl ändrade dom hela tiden sin resväg.

Men det var en bara en del av bönderna som gav oss och

vårt parti sitt oreserverade förtroende. Normalt deltog 20-25 bönder på mötena men antalet ökade inte. När nya tillkom försvann gamla och så att dom hade fullt upp med arbete på fälten. Bara ungefär 10 bönder kom varje gång, och de flesta antog att vi arbetade för dom bara av våra egna själviska intressen, för att vinna deras röster vid nästa val. Dom funderade därför inte allvarligt över att organisera sig. På mötena påpekade vi detta och så att vårt partis slogan var »jorden till den som brukar den», och att vi arbetade för en total förändring av samhället. En av bönderna, som hade arbetat för People's Party, påpekade att det partiet hade predikat precis samma sak, och han ville nu veta skillnaden mellan det partiet och vårt. Vi svarade att skillnaderna låg i de två partiernas klass-struktur. Vårt parti representerade arbetare, bönder och den revolutionära delen av medelklassen, medan People's Party representerade feodaltherrarna. Svaret tillfredsställde dem inte helt på grund av deras bittra erfarenheter, men vi påpekade att framtiden skulle visa att vårt parti verkligen arbetade för massorna.

Under tiden hade godsägaren släppts mot borgen och ytterligare ett par jordtvister hade uppstått mellan honom och några bönder. Vi försökte övertala bönderna att kämpa gemensamt mot godsägaren, men dom litade till lagen och föredrog att föra sin kamp i domstolen. För att visa betydelsen av deras gemensamma styrka beslöt vi på ett möte att återinstallera de bönder som godsägaren hade fördrivit, de bönder vars hus och skörd godsägaren hade bränt. Tjugo kamrater från staden och hundra bönder samlades på åkrarna och uppmanade de fördrivna bönderna att åter plöja sina fält. Vi var obehäpnade, men godsägaren anlände snart med fyrtio beväpnade män efter att till polisen ha anmält att bönderna höll på att illegalt ockupera hans jord och förstöra hans skörd. Han försökte skrämma iväg bönderna, men inte en enda tog notis. Polischefen anlände med fem kostaplar. Han talade med godsägaren och beordrade sen bönderna att ge sig av. Han hotade att arrestera dom, men inte heller detta hade någon effekt. Vi svarade att jorden hade tillhört dessa bönder, och att deras skördar hade förstörts av godsägaren och att han borde betala för både deras skördar och deras brända hus. Vi hävdade att om godsägaren ansåg sig ha någon »högre» rätt till denna jord borde han dra saken inför domstol. Godsägaren och polisen tvingades till slut ge sig iväg, av fruktan för en sammandrabbning med ett stort antal beslutsamma bönder. Detta var godsägarens andra stora nederlag och det gjorde mycket för att höja moralen bland bönderna.

Att bygga upp en organisation

Tidpunkten var lämplig för att få bönderna att inse orsaken till deras segrar. Vi höll ett möte och la fram vårt partiprograms fyra punkter. 1) Ingen bonde ska bruka land som givits till honom av godsägaren efter det att en annan bonde körts bort från samma land. 2) Tvister mellan bönder ska avgöras i panchayat och inte i domstol. (Panchayat är det traditionella byrådet med representanter från samtliga befolkningsgrupper). 3) I fall av tvister med godsägaren ska alla bönder kämpa tillsammans och boykotta de bönder som hjälper godsägaren. 4) Alla bönder skall boykotta godsägaren socialt. Ingen bonde skall besöka honom och om han tillkallar någon skall ärendet behandlas i panchayat Ingen skall arbeta som livegen.

Hundra bönder deltog i mötet och alla godkände de fyra punkter vi lagt fram. För att understryka betydelsen av enhet

sa vår ledare. »I alla tidigare dispyter har polisen, byråkratin, domstolarna och det regerande partiet understött godsägaren. Varför har vi då segrat nu? Orsaken är vår enighet. Om vi bara kan ena alla förtryckta kan vi besegra godsägarna och hela systemet som skyddar dom.» Vi summerade kampen som varit och gav en slogan — böndernas enighet under partiets baner.

Tills nu hade vi bara haft en partiordförande och en sekreterare och det organisatoriska arbetet hade skötts av oss som kom från staden. På detta möte valdes en kommitte på fem personer och vi började också med formellt partimedlemskap. Alla närvarande blev medlemmar och det beslöts vidare att var och en skulle betala en månatlig medlemsavgift på 2 rupis (1 sv krona), antingen i pengar eller i säd, eftersom en avgift var bästa sättet att få reda på hur många som verkligen var intresserade av partiarbetet. Inbetalningarna var till en början inte regelbundna men blev det efter fyra månader. Genom dessa avgifter och genom donationer från sympatisörer kunde vi klara alla partiets utgifter för publikationer, propaganda-pamfletter och distriktsmöten.

Men ännu hade inte partikommitteer blivit tillräckligt effektiva för att utveckla alla medlemmars aktivitet. Bara ihärdigt politiskt arbete bland folket kunde åstadkomma det.

En månad senare inträffade en händelse som ökade panchayat betydelse. Sedan länge rådde en tvist mellan två bönder om förköpsrätten till ett stycke jord. Ärendet låg hos domstolen, men nu la en av bönderna fram frågan för panchayat för att få den löst där. Tio personer deltog i panchayat och de båda inblandade parterna tillkallades för att ge sina redogörelser. Mötet lyssnade till parterna och fattade ett beslut som godkändes av bägge parter. De drog tillbaka ärendet från domstolen och många andra bönder insåg nu att också deras tvister kunde lösas utan att en massa tid och pengar gick förlorade. Fler tvister las fram för panchayat och fler och fler började aktivt att delta i mötena. Man ställde också frågor om den nationella politiken och förändringar i världen, speciellt i Kina.

Att förändra attityder

En annan viktig förändring gällde relationerna mellan bönderna och oss kamrater från staden. Tidigare när vi kommit till byn ombads vi alltid att sitta utanför husen och vi behandlades som privilegierade. Dom gav oss stolar att sitta på medan dom själva satt på bänkar. Vi serverades te och sådan mat som dom normalt inte åt. Vi hade alltid känslan att dom betraktade oss som överordnade trots våra ansträngningar att bli deras vänner. Men efter sex månader förändrades deras inställning till oss. Dom började kalla oss vid förnamn och insåg att vi inte krävde någon speciell behandling. Därefter behandlades vi som familjemedlemmar, bjöds in i hemmen och fick tala också med kvinnorna. Ett gammalt par kallade mig sin son.

En annan viktig förändring inträffade till Eid-festivalen. Eid är muslimernas främsta högtid och under den samlas by- och stadsbor till stora gemensamma böner. Godsägaren i vår by, som ju också var en religös ledare, brukade leda de gemensamma böerna och för det, i Guds namn, motta gåvor. Men detta år sa bönderna att de skulle hålla bön för sig själva, inte under ledning av den man som brände deras hus och våldtog deras kvinnor. Dom vägrade att acceptera sin fiende som religös ledare. — Politiken påverkade inte bara förhållandet till godsägaren på en ekonomisk nivå, själva feodalismens bas påverkades också.

En annan viktig händelse inträffade när godsägaren förvisade en bonde från hus och hem. Han la beslag på bondens skörd efter att först ha mutat polisen och administrationen att hjälpa honom. Bonden gick till byns partikommitte som sammankallade alla medlemmar. Man tågade iväg för att återta bondens jord, men godsägaren, som hade samlat en stor skara beväpnade män och som förlitade sig på polisens hjälp, lät öppna eld och femton personer skadades. Därefter lät dom skada ett par av sina egna för att få det att framstå som bönderna hade attackerat dom, och att de bara skjutit

i självförsvar. Polisen anlände i stort antal och arresterade 25 bönder. Nästa dag fick vi ut de arresterade mot borgen och höll ett möte. Där sa de nyss utsläppta att de kunde eliminera godsägaren och hans hejdukar bara inte polisen skyddade dom. Det betydde att för att bekämpa godsägaren var dom tvungna att bekämpa polisen och till det behövdes vapen. —Från sina egna erfarenheter hade bönderna lärt att väpnad kamp var enda sättet att avskaffa det feodala systemet. Denna medvetenhet var mycket värdefull för partiet, eftersom när folk når denna medvetenhet går den revolutionära kampen in i sin högsta form av klasskamp. Partiets ansvar ökar därmed högst betydligt eftersom risken finns att folket slås ner med våld och att därmed den politiska aktiviteten avsomnar för lång tid.

En stor svaghet var kvinnornas passivitet i partiarbetet. En orsak är religionen som hindrar kvinnorna från att ta del i belustfattande, i politik. En annan faktor är att i det feodala systemet är männen dominerande och ogillar tanken på jämställda kvinnor. Våra övertalningsförsök var resultatlösa och försvarades av det faktum att vi inte hade någon kvinnlig kamrat bland oss som kunde arbeta bland kvinnorna.

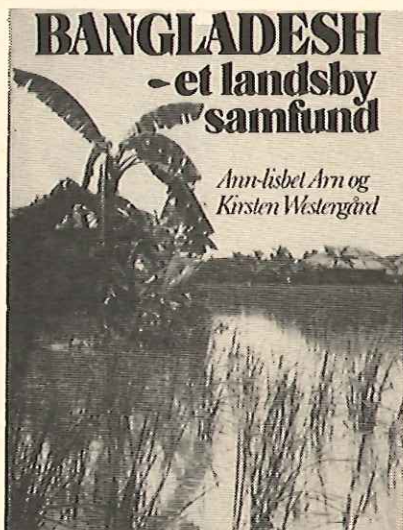
Kampen fortsätter

Den historia jag berättat är typisk för mitt partis arbete bland bönder. Dessa händelser utspelade sig i början av 1972 och sedan dess har Mazdor Kisan Party vuxit i styrka i området. Många våldsamma konfrontationer har inträffat, bönderna har ofta blivit lidande och vid ett tillfälle mördades en av våra mest framstående partiorganisatörer. Den nationella politiska situationen har dock inte utvecklat sig särskilt mycket, och möjligheterna att vinna stora framgångar inom ett begränsat geografiskt område är små. Men kampen fortsätter, bönderna låter sig inte skrämmas utan kämpar vidare i hopp om att fler ska sluta sig till deras led och att de därmed slutgiltigt ska kunna besegra förtryckarna★

Välskrivet om Bangladesh

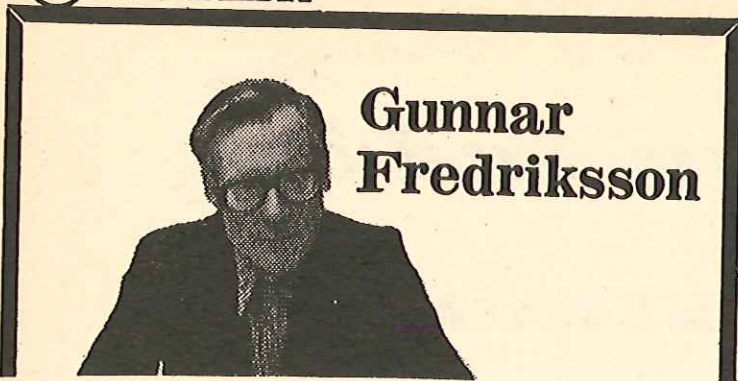
Daniel Asplund

Det har länge saknats en bra introduktion av Bangladesh idag, avsedd för en bredare publik. Det är därför desto positivare att Ann-Lisbet Arns och Kirsten Westergårds nyutkomna bok »Bangladesh — et landsbysamfund» (Mellefolkligt Samvirke 1977, 112 sidor) tycks fylla de flesta förväntningar man kan ställa på en sådan bok. Författarna har som forskare för ett tvärvetenskapligt projekt bl a tillbringat ett år i varsin by i Bangladesh. Det märks att boken inte är ett resultat av några snabbvisiter i landet. Till de bästa avsnitten hör den utförliga och levande beskrivningen av landsbygds-samhället och folkmajoritetens vardag och levnadsvillkor.

Men boken ger också en god sammanfattning och beskrivning av den historiska bakgrunden, splittringen med Västpakistan och de politiska förhållandena under Sheikh Mujibur Rahmans år vid makten och den nuvarande militärregimen. Landets ekonomi och utvecklingsplaner presenteras också i ett koncentrerat avsnitt.

Trots sitt begränsade format rymmer därför boken imponerande mycket och den kan varmt rekommenderas till dom som vill få en första men inträngade inblick i det bangladeshiska samhället. Att den är skriven på danska bör inte avskräcka någon läsare.

Den 3 september fanns i Aftonbladet en kolumn med rubriken »Ska jag ta en råttfälla med till Calcutta?» Den var skriven av AB:s chefredaktör Gunnar Fredriksson och behandlade ett telefonsamtal mellan honom och en tandläkare som skulle flytta till Indien. Med anledning av den kolumnen skrev två av Sydasiens kommitténs medlemmar nedanstående öppna brev till Gunnar Fredriksson. Brevet togs inte in i AB, men Gunnar Fredriksson skickade ett personligt svar på det. Där skrev han bl a att ingen annan reagerat på detta sätt och att AB skrivit mer om Indien än de flesta andra tidningar i Sverige.

Stockholm 1977-09-05

Öppet Brev

Till Gunnar Fredriksson, Aftonbladet

För över en månad sedan hände något så sensationellt som att en kommunistisk regering kom till makten genom parlamentariska val i en stat med bortemot 50 miljoner invånare. Detta skedde i Västbengalen, en indisk delstat med kollosala ekonomiska problem och med en tradition av politisk radikalism bland arbetare och fattigbönder.

Eftersom Aftonbladet har en indienkännare som chefredaktör väntade vi med spänning på tidningens bevakning av utvecklingen i Västbengalen. På ledarsidan den 1/8 pekar du själv på några av de frågor som man kan ställa sig: Kommer den nya delstatsregeringen att kunna göra något åt fattigdomen och underutvecklingen? Kommer de 30,000 politiska fångarna att släppas fria? Och kommer kommunisterna överhuvudtaget att kunna (och tillåtas) driva en politik som skiljer sig radikalt från den konservativa centralregeringens linje?

Du avslutar den artikeln (1/8) med att peka på »*allt det gamla vanliga fascistiska överväldet mot underklassen i Indien*» och understryker att »*massmedia bör inte försumma Indien*».

Men under den månad som har gått sedan dess har Aftonbladet verkligen försummat Indien. Ingenting har skrivits, varken om utvecklingen i Västbengalen eller om Indien i allmänhet. Speciellt med tanke på den kunskap om området som vi vet att du har, är vi mycket besvikna, och vi frågar oss hur Aftonbladet hade reagerat om folket i ett europeiskt eller latinamerikanskt land hade valt en kommunistisk regering.

Efter att ha läst din kolumn i lördags (3/9) är vi inte längre bara besvikna utan också förbannade. Du beskriver Västbengalens huvudstad Calcutta på ett sätt, som redan skrivits många gånger: som ett bottenlöst och hoppelöst hål av elände

Du försöker inte med ett ord analysera orsaken till all denna misär, utan återupprepar istället de gamla vanliga fördomarna: ».....*indierna dödar inte gärna råttor för alla djur är egentligen heliga.....och aporna är också en sorts gudomliga varelser liksom alla levande varelser...*» Detta är fel! Över hela Indien slaktas och ätes miljoner höns, getter, bufflar o.s.v., och råttor är ett storstadsproblem som förekommer i London, Paris, New York likaväl som i Calcutta.

Din bild av Calcutta andas ett människoförakt utan like. Vad är ditt syfte med en sådan skildring? Du vet ju, att Västbengalen är så mycket annat också. Västbengalen har kämpande fackföreningar och en politisk medvetenhet som pekar på, att de fattiga faktiskt själva vill förändra en livssituation där de tvingas att »*på morgnarna tvätta sig i vatten som väller upp direkt i rännstenen, ibland rakar de sig där också och i samma rännsten pissar de och skiter*». För att möjliggöra en förbättring har västbengaliska lantarbetare varit beredda att gå i strid mot den moderna indiska armen, beväpnade med pilbågar och stenar!

Många av dem som kämpade sitter alltjämt i fängelse, sedan många år. Borde inte Aftonbladet, såsom fackföreningsrörelsens tidning, ta upp deras sak och försöka medverka till att de släpps fria?

I SIDA:s tidning Rapport nr. 2/77 finns en artikel med titeln »*Lidandeporr och helvetesskildringar*». Där kritiserar Bo Gunnarsson pressens okritiska och ansvarslösa bevakning av u-länderna. »*Spekulation i sensationssyfte kring u-landsproblem, lösryckta ur sitt sammanhang-så presenteras informationen om tredje världen*». Bo Gunnarsson tar sina exempel från Expressens och Svenska Dagbladets avhumanisering av människorna i länder som Indien. Men tyvärr måste vi nu konstatera, och beklaga, att även Aftonbladet behandlar Indien och dess människor på samma omänskliga och cyniska sätt. Vi instämmer helt med Bo Gunnarsson att »*det är hög tid för en stor debatt om u-landsjournalistiken. Om anständighet, moral, respekt för människovärdet och om målsättningar*».

Aftonbladet har alltså ägnat mer spaltutrymme åt att ytterligare befästa fördomar om Indien än åt att kommentera och analysera en viktig politisk händelse där. Detta är ett slående exempel på »*den häpnadsväckande nonchalans och okunnighet som svenska massmedia uppvisar när det gäller Sydasiens, en del av världen som snart har en miljard invånare, och som redan nu har hälften av alla jordens u-landsproblem kvantitativt sett, hälften av de svältande, hälften av analfabeterna o.s.v.*» (Lasse Berg i Obskulturvartan 11/8-77).

Det är upprörande att fackföreningsrörelsens tidning, under ledning av en av Sveriges få indienexperter behandlar Indien på detta sätt, och vi hoppas att Aftonbladet i framtiden kommer att bevaka utvecklingen där och uttrycka solidaritet i stället för förakt för Indiens förtryckta miljoner.

Karin Fridell och Hammett Murphy
Medlemmar i Sydasienskommittén i Stockholm

SRI LANKA

Folket har bytt kuddar

men botas huvudvärken?

N Sanmugathasan

N Sanmugathasan är ordförande i det marxist-leninistiska CCP (Sri Lankas kommunistparti) och har varit det sedan partiet bildades 1963 i protest mot det gamla kommunistpartiets (CP) moskvatrogenhet. Sanmugathasan var dessutom en av de många som inte hade något med 1971 års upprorsrörelse att göra, men som ändå färgslades i den våg av reaktion som drog över öriket då.

CCP har ställt upp lokalt i tidigare parlamentsval, men idag menar man att den brittiska parlamentarismen spelat ut sin roll som politisk plattform. Därför var Sanmugathasans CCP det enda parti som bojkottade de parlamentsval som hölls i Sri Lanka den 21 juli i år.

I sitt hemland är Sanmugathasan knappast en okänd person och han skriver ofta i andra tidningar än den egna partipressen. Den här gången har han för Sydasiabulletinens räkning summerat de nyss hållna valen.

SÅ är då de allmänna valen i Sri Lanka över för den här gången och en ny regering har tagit vid. Spelet om taburetterna fortsätter och nu har pendeln svängt över till UNP. Men en sak står redan klar, och det är att valresultatet inte kommer att förändra landets nykoloniala beroende vilket är orsaken till dom problem som finns här. Den förändring som har skett innebär bara att vi nu fått nya förvaltare av nykolonialismen, Fru Bandaranaike och SLFP har ersatts av J R Jayawardene och UNP.

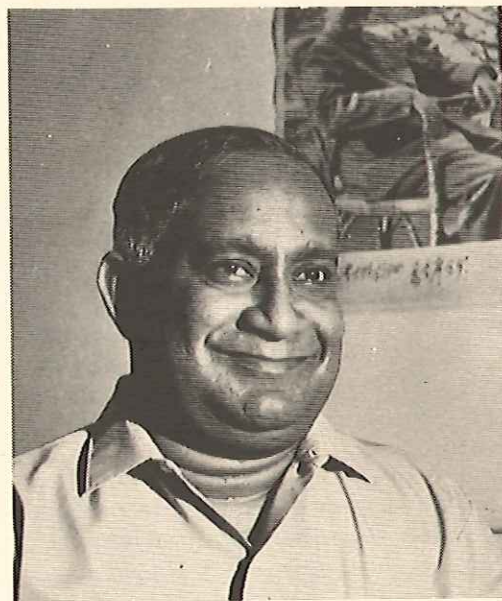
En sak står dock klar: för första gången i Sri Lankas historia har storborgerlighetens parti kommit till makten med hjälp av ett relativt brett folkligt stöd. Det är alltså riktigt att UNP fått 85% av platserna i parlamentet, men partiet fick inte mer än drygt hälften av rösterna i landet. Samma gällde för den förra regeringen efter de förra valen 1970. Då fick dom två tredjedels majoritet i parlamentet men bara 49% av rösterna. Att det kan bli så är ett resultat av den brittiska parlamentarismen och dess vallagar, ett system som med framgång prackats på oss.

Olösta problem

Vad var det då som ledde till nederlaget för SLFP vars maktgalna och arroganta ledarskap aldrig kunde föreställa sig detta? Ja, det viktigaste skälet var att partiet aldrig kunde hålla sina två stora vallöften från 1970 att hålla levnadskostnaderna nere och att ordna jobb till den halvmiljon arbetslösa som fanns när man då tog makten. Siffran på dom arbetslösa har i stället stigit till 1,5 miljoner i år och de allra flesta är unga och utbildade. Vi har ju en hög läskunnighetsnivå i vårt land, 82%, och 60% av befolkningen är under 30 år. Vad det gäller levnadskostnaderna så kan SLFP noteras för en fantastisk ökning under det senaste året i fråga om de vanligaste konsumtionsvarorna, t ex kokos. Och de varor som har funnits har inte distribuerats rättvist och riktigt, beroende på byråkratiskt krångel och ineffektivitet.

Det viktigaste skälet till att SLFP-regeringen misslyckades i den ekonomiska politiken var att man aldrig ifrågasatte samarbetet med den internationella kapitalismen, representerad inte minst av Världsbanken. Bankens krav har följts till punkt och

pricka, vilket just inneburit prishöjningar och indragna sociala förmåner. Folk led - ofta i tysto - men man glömde inte, man förlät inte anstiftarna till och medlöparna i denna utveckling.

N Sanmugathasan

Förtryck och maktfullkomlighet

Ett annat skäl till den förra regeringens impopularitet var de grovheter som man begick när man slog ner upprorsförsöket 1971. Fru Bandaranaikes regering överdrev då faran av upproret - något som inte minst bevisades av det ytterliga fåtal poliser och militärer som omkom - och gav sitt godkännande till ett hämningslöst mördande, framför allt av unga människor. Ingen vet idag hur många som dog men talen är minst firsiffriga. Tusentals andra torterades och lemlästades för livet, kvinnor våldtogs och hus brändes. Inte heller detta har glömts bort.

Den stigande impopulariteten efter 1971 tvingade regeringen

Partierna

UNP, United National Party, högerparti som vann de första parlamentariska valen 1947 och som sedan dess suttit i regeringsställning i flera omgångar.

SLFP, Sri Lanka Freedom Party, bildades 1951 genom den nationella borgarklassens utbrytning ur UNP. Har regerat när inte UNP gjort det.

CP & LSSP (Lanka Sama Samaja Party) är reformistiska vänsterpartier som samregerade med SLFP under större delen av perioden 1970-77.

TULF, Tamil United Liberation Front, borgerlig separatistisk front som vill ha självstyre för tamilerna (drygt 20% av befolkningen)

	UNP	139 mandat
Valresultatet: parlamentets	TULF	18 mandat
168 platser fördelade sig så	SLFP	8 mandat
här	LSSP & CP	0 mandat
	Övriga	3 mandat

att vidta vissa som man själva menade populära åtgärder, t ex en jordreform, en åtgärd som inte ens fanns med i valprogrammet från 1970. Men när man nu ser tillbaka så undrar man vem som drog mest nytta av dessa »populära» åtgärder, de besuttna eller de fattiga och jordlösa?

Se bara på jordreformen: offentligen så stod både fru Bandaranaike och hennes son upp och sa att dom nu lämnat sin jord och att detta var ett stort offer. Men vad som inte nämndes var att fru Bandaranaike ska kompenseras för detta med 2,5 miljoner rupier (knappt en miljon kronor) och att hon får en ränta på 7,5% tills summan är utbetald vilket blir nästan 20.000 rupier per månad.

På detta sätt fortgick familjeväldet, nepotismen, korruptionen och den byråkratiska ineffektiviteten under den förra regeringen. Kanske mer än nånsin förr trots att den nuvarande regenten UNP en gång döptes i folkmun till Uncle and Nephew Party (Svågerpartiet).

SLFP-regeringen förde också en fientlig politik mot Sri Lankas två viktigaste minoriteter, tamiler och muslimer. Båda dessa grupper röstade så gott som enhälligt mot den sittande regeringen, ett ganska naturligt resultat.

Vidare hade landets arbetarklass blivit missräknad, i synnerhet under de två sista åren. Och detta inte bara på grund av att deras rättmätiga krav hade avisats, utan också av det skälet att deras strejker undertryckts med hårda metoder. Också ungdomen och de studerande blev fientligt inställda till SLFP efter dödsskotten vid universitetet i Peradeniya och efter det att de skyldiga till skotten inte straffats. Nära 80% av dom som nu röstade för första gången har röstat mot SLFP och fru Bandaranaike.

UNP-segern och valtaktiken

Men nu är det i alla fall inte så att alla röster mot regeringen var för UNP. Det stora antalet röster på UNP är i själva verket en protest mot den gamla regimen. Det vore ett misstag att tro något annat - även om man är UNP-are. Det var på detta sätt som massorna med den politiska medvetenhet som råder idag kunde uttrycka sitt missnöje med SLFP.

En annan väsentlig sak som bidrog till UNP's seger var den oenighet som råder mellan övriga partier och politiska riktningar. UNP har trots allt under alla år varit det enskilt stör-

sta partiet i landet med det största väljarstödet. Vid de tre tillfällen UNP besegrats i allmänna val - dvs 1956, 1960 och 1970 - så berodde det på att partiet ställts mot en enda oppositionsman i varje valkrets. Detta har då i sin tur varit resultatet av överenskommelser bland övriga partier att inte ställa upp mot varandra eller så har man enats i en front av något slag för att slå UNP. Detta betyder att UNP hittills bara besegrats vid de tillfällen då övriga partier enats kring en enda kandidat i varje valkrets. I detta bizarra valsystem blir alltså inte ett plus ett två, utan det kan bli elva eftersom det bygger på majoritetsval i enmansvalkretsar där partiernas taktiska överenskommelser avgör.

I årets val övergav dock UNP's motståndare denna taktik. Man trodde både inom SLFP och inom de andra partierna att man kunde slå ut UNP men i stället slog man ut varandra i den mån man inte slogs ut av UNP. Resultatet blev att SLFP nådde en bottennotering på bara 8 platser i parlamentet medan den reformistiska vänstern (CP och LSSP) inte fick en enda! Detta är således det första parlamentet sedan självständigheten 1948 som helt saknar vänstermän.

Valresultatet bör ha lärt den reformistiska vänstern två saker. För det första att den parlamentariska vägen till socialismen är en omöjlighet, i synnerhet i ett land som lider under nykolonialt beroende som Sri Lanka gör. För det andra bör dessa herrar inse att deras samarbete med SLFP som de ju samregerade med under större del av den sista mandatperioden gör dem ansvariga för dom ekonomiska misslyckandena och det hårda undertryckandet av påstådda upprorsmakare och strejkande. Att dessa vänstermän nu får stanna utanför parlamentets portar bör ha gett dom en fingervisning om hur populär deras politik varit.

Tamilminoriteten och TULF

Ett nytt parti, TULF (Tamilernas Förenade Befrielsefront), blev det näst största partiet i parlamentet efter valet och blev därmed oppositionsledare. Deras politik inför valet var att mana alla tamiltalande till stöd för en separat tamil-stat, men de lyckades knappast. TULF ställde upp i 23 valkretsar där det finns totalt 850.000 röstberättigade. Av dessa fick man knappt 400.000 röster, alltså mindre än hälften och man fick 11 platser i parlamentet. Dessutom lyckades TULF inte få in en enda muslimsk kandidat vilket visar att muslimerna inte stödjer kravet på en separat tamilstat. Förhoppningsvis bör den konservativa ledningen inom TULF (som trots sitt namn är allt annat än revolutionärt) nu förstå att deras separatism knappast leder nånstans.

Men hur ska det då gå för UNP och den nya regeringen? Ja, en sak är säker och det är att det massiva folkliga stödet till UNP också inom sig bär fröet till deras egen undergång. Nu har UNP ingen ursäkt för att inte lösa problemen för Sri Lankas folk som ju gett dom egen majoritet. Och det råder knappast någon tvekan om att UNP kommer att klara upp situationen lika lite som SLFP gjorde på sin tid. Den USA-vänlige J R Jayawardene kommer i stället att stärka det nykoloniala beroendet och det utländska kapitalet kommer att vara än välkomnare än förut. De vidlyftiga gratulationerna från Västtyskland, England, USA och Indien tyder inte minst på det.

Men UNP sitter på en vulkan av olösta problem. 1952 vann UNP också övertygande i parlamentsvalen. Det tog då bara ett år innan den berömda ohörsamhetskampanjen i augusti 1953 praktiskt taget bringade den nya regeringen på fall. Det kommer nog inte att dröja länge innan historien upprepar sig på den punkten.

BANGLADESH

Svenskt bistånd mot gerilla

Sten Jonsson

I bergsområdena i SÖ Bangladesh, de s k Chittagong Hill Tracts, pågår sedan flera år en väpnad kamp mellan en stamfolksbaserad gerilla och den bangladeshiska regimens trupper. Kriget är kanske ett av världens minst uppmärksammade konflikter: den bangladeshiska regimen har effektivt lyckats strypa alla nyheter om vad som utspelar sig i denna del av landet. Detta i stark kontrast till den uppmärksamhet som regimen velat ge åt sammanstötningar i andra delar av Bangladesh, mellan indisk-stödda, väpnade grupper och regeringstrupper.

Det finns flera skäl till att man velat mörklägga den kamp för begränsat självstyre som förs av minoritetsgrupper i Chittagongområdet. Bl a söker Bangla Desh intressera olika biståndsgivare att medverka i skogsutvecklingsprojekt i området. Situationen är också utrikespolitiskt känslig: det finns mycket som tyder på att medan Indien givit Chittagongsgerillan stöd, har Bangladesh i sin tur på olika sätt hjälpt motsvarande grupper i Mizoram på den indiska sidan.

Läget i Chittagongs bergstrakter är av speciell betydelse för Sverige. Våren 1976 tecknades avtal mellan Sverige och Bangla Desh om en omfattande svensk biståndsinsats, som syftar till att effektivisera utnyttjandet av områdets skogstillgångar. Projektets genomförande är till viss del beroende av regimen förmåga att »komma till rätta» med gerillan. Både direkt och indirekt kommer genomförandet av projektet, som redan kommit igång, att negativt påverka den lokala stambefolkningens förhållanden.

Ett motstånd med bred folklig förankring.

Det har ofta gjorts gällande att gerillan i det aktuella området skulle vara rekryterad ur den bengaliska befolkningsmajoriteten och utgöra rester av olika underjordiska vänster rörelser. En sådan tolkning, som skulle utesluta en bredare uppslutning bakom rörelsen från den lokala stambefolkningens sida, ligger naturligtvis i den bangladeshiska regimens intresse att sprida. Det har emellertid övertygande visats att detta är en fullständigt felaktig bild av situationen. Rörelsen är i sin helhet baserad på de etniska minoritetsfolken i området. Vid sidan av kraven på ökad autonomi och kontroll över områdets ekonomiska tillgångar, finns mycket lite av ett politiskt program, än mindre någon marxistisk ideologi. Stambefolkningens stöd för rörelsen är omfattande och grundar sig på starkt försämrade ekonomiska förhållanden till följd av en stegrad bengalisk invandring och ekonomisk penetration.

Idag uppges större delen av distriktet vara organiserat för skattebetalning till gerillan, Shanti Bahini, (Fredskämparna). Skatten, som tas ut både i form av kontanter och i natura,

samlas in av lokala huvudmän. Skatt betalas också i viss utsträckning av köpmän, anställda inom förvaltningen etc. Inte minst de bengaliska mellanhänderna inom olika skogsföretag, (t ex sådana som rekryterar arbetskraft på entreprenad), har i stigande utsträckning tvingats betala skatt. Gerillans ekonomi kan därför antas vara god.

Dess militära styrka har uppskattats till omkring 1000 man under vapen och möjligheter att vid behov mobilisera många gånger fler. De väpnade styrkorna lyder under ett centralt kommando. De opererar vanligen i grupper om 20-60 man. Gerillan anses vara bättre beväpnad än regeringstrupperna, trots att en del av vapnen uppenbarligen erövrats vid överfall på militära posteringar och polisstationer. Andra kommer från inbördeskriget eller från gerillagrupper på den indiska eller burmesiska sidan av gränsen. Det är oklart om Indien mer direkt bistått med vapen.

Mot gerillan står mellan 25 000-30 000 bangladeshiska poliser och soldater. Trots den numerära överlägsenheten har framgångarna för regeringssidan varit mycket begränsade. Truppernas kvalite är låg, både vad gäller utbildning och materiel. Transporter och underhåll fungerar dåligt. Terrängen gynnar gerillan och regeringstrupperna vågar sällan lämna sina förläggningar. I praktiken torde gerillan kontrollera större delen av området.

Bakgrunden

Chittagong Hill Tracts utgör Bangladeshs SÖ hörn och gränsar mot Indien och Burma. Distriktet, som är ett av landets mest glesbefolkade områden utgör omkring 10% av landets totala yta. I det numera skogsfattiga Bangladesh är skogarna i Chittagong Hill Tracts (CHT) en av landets få kända och föga utnyttjade naturtillgångar. Bergen kan dessutom rymma andra naturresurser som gas och olja.

I dessa bergsområden lever ett flertal folkgrupper som etniskt, religiöst, kulturellt och ekonomiskt skiljer sig från den bengaliska folkmajoriteten i resten av landet. Totalt torde stambefolkningen i C H T uppgå till 600 000 -700 000 människor varav en liten del är inflyttade bengaler. Huvuddelen är buddister och har traditionellt levat på svedjebruk i de vidsträckta skogarna. Endast i dalgångarna har mer permanent jordbruk förekommit.

Området kom tidigt under det brittiska ostindiska kompaniets kontroll. Med undantag för straffexpeditioner i »pacificerande» syfte under mitten av 1800 -talet lämnades området i huvudsak i fred. I likhet med flera andra områden i det dåvarande brittiska Indien gavs C H T med tiden en speciell status som »stamområde» (Tribal area). Denna ställning gav lokalbefolkningen ett visst skydd. Bl a skulle poliskåren vara lokalt

rekryterad, jord fick inte säljas till andra än lokala invånare och tillträde till området krävde speciellt tillstånd. Den traditionella maktstrukturen levde kvar i form av tre stamhövdingar, rajahs, och huvudmän för lokala grupper av hushåll.

Vid delningen av Indien 1947 fördes C H T till Pakistan, trots den nära kulturella samhörigheten med folken i de nuvarande indiska områdena Tripura, Mizoram och delar av Burma.

Det var framför allt under den pakistanska tiden som naturtillgångarna i C H T blev uppmärksammade. 1953 invigdes ett pappersbruk i centrala C H T. Bruket var baserat på bambuskogarna i området.

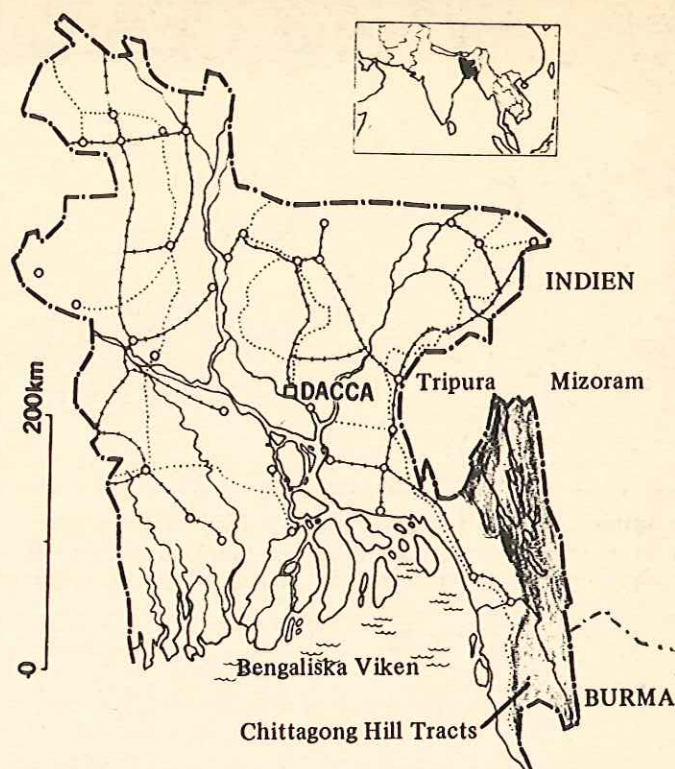
1963 invigdes en stor dammanläggning, som dämmer upp vatten i floden Karnaphuli. Den konstgjorda sjön, som blev resultatet möjliggjorde ett kraftverk, förbättrade kommunikationerna och kontrollen över floden. Å andra sidan tvingades omkring 20 000 familjer eller 100 000 människor flytta från sina hem och distriktets bästa åkerjord. De motsvarade vid den tiden en dryg fjärdedel av områdets hela befolkning. Rehabiliteringen av dessa familjer var mycket bristfällig. På sikt blev de ekonomiska resultaten för lokalbefolkningen förödande. Trycket på den kvarvarande jorden, framför allt för svedjebbruk, ökade kraftigt. Idag hinner inte skogen på nytt växa upp innan jorden återigen brukas. Skördarna försämras och jorderosion hotar. Befolkningen börjar också i brist på tillgänglig och tillåten mark att i allt större utsträckning utnyttja de statliga skogsreservaten. Konfrontationer med skogsvaktare och polis blev allt vanligare.

Företag och annan ekonomisk verksamhet som växte fram kontrollerades helt av folk från Västpakistan eller bengaler från slättlandet. I obetydlig utsträckning öppnades arbetsmöjligheter mm för den lokala befolkningen. Handel, fiske, transporter, arbetskraftsrekrytering kom helt att skötas av nyinflyttade bengaler. Skyddet mot jordförvärv av icke lokalt bosatta personer urholkades och allt större delar av den bästa jordbruksmarken hamnade i händerna på lågländsbengaler. Med industrisatsningar och inflyttning växte polisstationer och administrativa centra upp. 1964 upphävdes områdets status som »Tribal area». De ekonomiska förutsättningarna för stambefolkningens traditionella tillvaro undergrävdes i takt med den växande bengaliska inflyttningen.

Av naturliga skäl deltog den lokala befolkningen inte i någon större utsträckning i den bengaliska nationella rörelsen som ledde fram till Bangladeshs självständighet. Sheikh Mujiburs Awami-förbund fick föga stöd i området. Det var under denna tid som de första kraven på autonomi framfördes. När de bangladeshiska »frihetsstyrkorna» trängde in i bergsområdet i december 1971 ställde de till med flera blodbad bland lokalbefolkningen som bestraffning för påstått samarbete med den västpakistaniska armén. De indiska trupperna som stod för den slutliga segern över Västpakistan, hade dessförinnan passerat på att slå till mot de baser som Mizo-gerillan hade inom området. De antibengaliska stämningarna ökade. De första underjordiska motståndsgруппerna bildades redan 1971.

De senaste årens händelseutveckling.

Inför valet 1973 bildades det första politiska parti som företrädde lokalbefolkningens särintressen. Då bildades Jana

Sanghati Samiti av advokaten M. Larma, själv av stamursprung. Partiets program var mycket vagt vid sidan av kraven på att bengaliska invandrare skulle utvisas, att jorden skulle återlämnas till lokalbefolkningen och deras traditionella rättigheter återupprättas. Partiet vann områdets två mandat i parlamentet. Något inflytande på utvecklingen i C H T fick man dock inte. Istället blev det med tiden allt svårare för partiet att öppet arbeta politiskt.

Efter Sheikh Mujibs fall i augusti 1975 följde en kort period av mer förhandlingsvänligt klimat. Ett möte mellan JSS och representanter för regeringen i Dacca skulle just öppnas när en ny kupp i november 1975 förändrade situationen. Partiet gick helt under jorden och den väpnade kampen förstärktes.

Den nya regimen under general-major och senare presidenten Ziaur Rahmar markerade på ett tidigt stadiet att det nu var slut på förhandlingar och kompromisser. Den militära uppladdningen har intensifierats. Inom vissa områden har förflyttningar av befolkningen till »strategiska byar» diskuterats, men ännu inte genomförts. Den utrikespolitiska omorienteringen efter kuppen 1975 har också påverkat situationen i området. Mujib-regimens vänskapliga relationer till Indien medförde att Mizo-gerillan utestängdes från C H T. De nuvarande spända relationerna till Indien har på nytt öppnat C H T för mizo-rebellerna. Det finns tecken på att det förekommer ett visst militärt samarbete mellan bangladeshiska trupper och mizo-rebeller. Enligt vissa, om än osäkra källor har t o m vid något tillfälle den bangladeshiska armén använt sig av mizo-styrkor som skydd mot Shanti Bahini-gerillan. Indien å sin sida ger dessa sitt mer eller mindre öppna stöd.

Striderna har hittills varit begränsade. Totalt torde de bangladeshiska styrkorna ha förlorat högst ett 100-tal man under gerillaattacker mot polisstationer och posteringar. Så sent som i maj 1977 dödades 17 soldater i ett överfall mot en militärtransport. Gerillans förluster har å andra sidan varit helt obetydliga.

För stambefolkningen har den ekonomiska situationen stadigt försämrats under de senaste decennierna.

Det svenska projektet.

Den militära uppladdningen i Chittagongs bergstrakter har gått jämsides med ökade satsningar på att utnyttja områdets skogstillgångar. Resurserna för denna utveckling kommer framför allt från utländskt bistånd. Sverige är endast en av flera biståndsgivare som är indragna i projekt som syftar till att mera effektivt utnyttja skogstillgångarna.

Den svenska insatsen, som kostnadsberäknas till 56 milj. kronor omfattar fyra delprojekt, nämligen: 1) Ett skogsutvecklings- och utbildningsinstitut. 2) Utveckling av bambuavverkningen för det existerande pappersbruket. 3) Avverkning av lövskog i ett hittills relativt orört skogsområde. 4) Nyplantering av skog i ett område där nu svedjebruk bedrivs. Insatsen inkluderar ett betydande antal svenska experter och konsulter och ett tiotal svenskar finns redan på plats i området.

När det svenska projektet planerades var man från svensk sida inte helt ovetande om problemen i dessa bergstrakter. I avtalet med Bangladesh infördes därför en klausul om att en socio-ekonomisk basstudie skulle utföras i området. Projektets ekonomiska och sociala konsekvenser skulle därmed kunna studeras vid ett senare tillfälle. En klausul om att sysselsättning, utbildning etc i första hand skulle komma lokalbefolkningen till godo övervägdes men kom aldrig till stånd. En svensk social-antropolog har tillbragt ett halvår i området för att utföra den grundläggande studien. Hans arbete har försvärats och i vissa avseenden omöjliggjorts

av de militära myndigheterna i området. Att detta avtalsvillkor inte kunnat uppfyllas har inte medfört att projektet uppskjutits eller avbrutits.

Idag tycks de svenska biståndsmyndigheterna främst oroa sig för de risker som oroligheterna kan innebära för den svenska personalen vid projektet. Man har också oroat sig för vad ett avbrytande av projektet skulle innebära i form av skadestånd till det svenska konsultföretaget Swedforest, som är inblandat i projektet. Projektets direkta och indirekta negativa verkningar för lokalbefolkningen sopas däremot under mattan. Isället pekar man framför allt på sysselsättningseffekten, trots att denna på ganska betydande mekanisering vid vägbyggen och avverkning kommer att bli relativt blygsam. Den hittillsvarande diskrimineringen av lokalbefolkningen vid rekryteringen till företag etc har man inte några större möjligheter att påverka. Den exploatering av arbetskraften som idag utövas av bengaliska mellanhänder som rekryterar arbetskraft på entreprenad åt de olika företagen i området är också utanför projektets kontroll.

Gerillan i området har å sin sida redan markerat sin inställning till expansionen av de bengaliska skogsintressena som det svenska projektet stöder. Vid ett överfall i februari 1977 på ett läger för skogsarbetare brändes samtliga hus ner. Några människor skadades dock inte, tydligen med avsikt. Läget hade etablerats på mark som tidigare uteslutande använts för svedjebruk och kan ses som en första etapp i det återplanteringsprojekt som ingår i den svenska skogsinsatsen. I en andra attack i april anfölls en polisstation som upprät-

tats i området till följd av det tidigare angreppet.

Det är uppenbart att det svenska projektet bidrar till att stärka de ekonomiska intressen som den bangladeshiska regimen nu försöker försvara och befästa med växande militära insatser. Behovet av att skydda anläggningar, transporter, administrativa centra och skogsarbetarläger kommer att kräva ytterligare upptrappning. Svenskbyggda skogsvägar, fordon och maskiner kommer att utnyttjas av armen i kampen mot gerillan. Det finns redan idag exempel på att svenska biståndsmedel används för militära ändamål i kriget. 1972 skänkte Sverige ett antal specialbyggda transportbåtar.»Sea-trucks», till det nyligen självständiga Bangladesh. Idag fyller en av dessa en viktig funktion inom det militära transportsystemet i området.

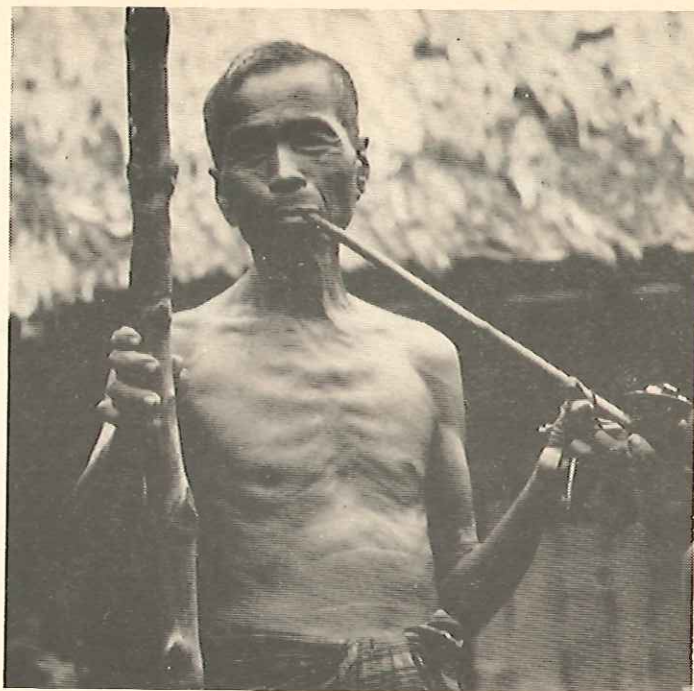
Samtidigt kommer behoven av ökad skogsproduktion att tränga ut lokalbefolkningen från allt större områden, områden som i praktiken hittills helt disponerats av dem. Presidenten har redan talat om att göra all skogsmark till exklusiva statliga skogar där svedjebrukning inte är tillåten. Konsekvenserna kan knappast bli andra än att lokalbefolkningen helt fördrivs från C H T eller att den med tvång flyttas till fasta byar och anpassas till en helt annan livsföring.

Konflikten i Chittagong Hill Tracts är ett exempel på den klassiska konfrontationen mellan en befolkningsmajoritet och minoritetsgrupper, vars hävdvunna kontroll över ett område och dess naturtillgångar ifrågasätts. Lösningen av liknande konflikter har sällan visat sig vara enkla och ömsesidigt tillfredsställande. Under nuvarande förhållanden i Bangladesh är det tveksamt om ens mycket långtgående försök att nå en samförstånds lösning skulle kunna lyckas. Det finns samtidigt mycket få tecken på att den bangladeshiska regimen ens allvarligt kommer att söka en lösning på konflikten med fredliga medel. Detta trots att erfarenheterna från Indien och Pakistan visat hur svårt det är att besegra en etniskt baserad motståndsrörelse med betydande folkligt stöd och som opererar i en terräng som gynnar gerillan. Man kan därför förvänta sig att regimen kommer att tillämpa hela raden av strategiska och taktiska grepp som hittills och väsentligen förväntas användas mot gerillarörelser i Asien.

Till försvar av den svenska insatsen har anförts att om Sverige drar sig ur kommer projektet ändå att drivas vidare och då med stöd av mer skrupelfria biståndsgivare. Sverige har enligt detta synsätt vissa möjligheter att beakta lokalbefolkningens intressen, medan andra biståndsgivare troligen inte all skulle bry sig om den delen. I själva verket har andra biståndsgivare ställt sig alltmera tveksamma till en medverkan i projektet.

Kritiker av den svenska insatsen har också pekat på att väsentlig information och avgörande frågeställningar utelämnats ur det beslutsunderlag som låg till grund för beslutet om Sveriges åtaganden. Utan sådana »tvättning» av materialet skulle kanske aldrig den svenska insatsen kommit till stånd.

Argumenten mot en fortsatt svensk insats i Chittagong Hill Tracts borde därför framstå som överväldigande. De synnerligen tveksamma ekonomiska och sociala effekterna av projektet som sådant, den militära upptrappningen som med största sannolikhet blir det indirekta resultatet, situationen på sikt för projektpersonalen, allt talar för att det svenska skogsprojektet omedelbart bör avbrytas.★

Språk, kultur, ekonomi, allt skiljer bergsfolken från majoriteten av Bangladeshs befolkning. Nu slåss stambefolkningen för att få behålla skogarna, grunden för deras existens.

Farakka-krisen löst?

Efter femton års gräl och motsättningar mellan Indien och Bangladesh angående fördelningen av floden Ganges vatten tycks problemet nu äntligen vara ur världen. Floden är av vital betydelse för de bägge länderna. Men för ungefär femton år sedan började Indien bygga en damm nära den bangladeshiska gränsen i syfte att avleda vatten till Calcuttas hamn som höll på att slmmas igen. Sedan flera år har nu Indien tagit åt sig större delen av vattenflödet under lågvattensåsongerna. Bangladesh har hävdad att detta fått mycket allvarliga följder för såväl jordbruket som vissa industrier. Efter kuppen i augusti 1975 mot den indienvänlige Sheikh Mujibur Rahman skärptes motsättningarna kraftigt. Den nytillträdda Janataregeringen i New Delhi har dock visat sig vara mer kompromissvänlig än sina föregångare. Enligt den överenskommelse som man nu uppnått får Indien i princip 62,5% och Bangladesh 37,5% av Ganges lågvattenflöde.

Daniel Asplund

INDIEN

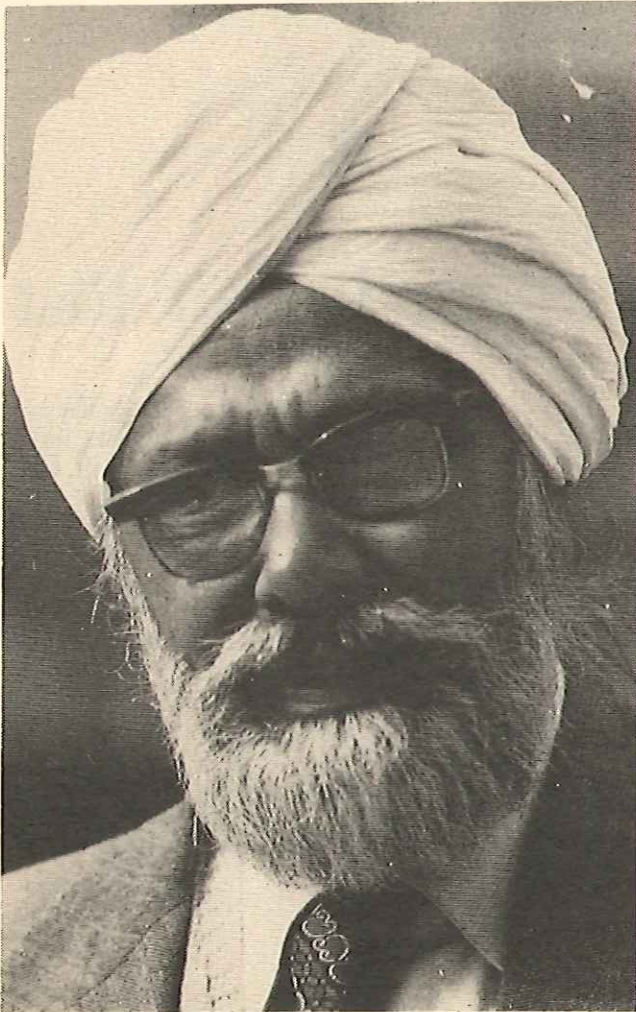
Intervju med CPI(M):ledare

Siddhartha Kumar

Det var i juni 1975 som den dåvarande Kongressregeringen utlyste undantagstillstånd i Indien »för att förhindra att Indien dras mot branten av kaos och anarki». Tusentals oppositionella människor sattes i fängelse, demokratiska rättigheter kastas över ända... (se rapporter i tidigare nummer av Sydasiabulletinen).

De politiska partier som drabbades mest genom dessa åtgärder var CPI(M) och CPI(ML). Bland de många av dessa båda partiets kadrer och ledare som blev arresterade fanns kamrat Harkishan Singh Surjeet, ordförande i All India Kisan Sabha (en allindisk bondeorganisation), medlem av CPI(M)s politbyrå och centralkommitté samt medlem av det nyligen valda sjätte parlamentet i New Delhi.

Detta är ett sammandrag av en intervju med honom som gjordes i maj i år av Sydasiabulletinens Siddhartha Kumar. Dom träffades i det centrala New Delhi i ett av riksdagsledamöternas officiella kvarter.

Harkishan Singh Surjeet.

– När nu undantagstillståndet är upphävt och demokratis skepnad är återställd, hur vill du då se på undantagstillståndet?

– Vi i vårt parti var från början på det klara med att de officiella orsakerna som gavs inte var sanna. De regerande klasserna var militanta och regeringen sökte finna en utväg genom att upphäva de obetydliga demokratiska rättigheter som fanns i landet. Det rädde strejklösa och industriarbetarnas bonus reducerades. Alla dessa åtgärder gynnade arbetsgivarna.

– Det har sagts att undantagstillståndet påskyndade ekonomins kapitaliseringsprocess. Håller du med om det?

– Nej, när det gäller ekonomin var regeringen intresserad av exportorienterad industri. De gick inte in för att utvidga den interna marknaden. I själva verket råkade interna marknaden ut för en tillbakagång och fabriksnedläggelser samt lock-outer ökade. Detta synsätt stämde väl överens med Världsbankens rapport som antog att Indien byggde dessa industrier i syfte att få in utländsk valuta, för att locka till sig utländskt kapital. Därigenom kom landet att bli mer beroende av imperialister.

– Den här trenden med fabriksnedläggelser, lock-outer och undertryckande av arbetarklassen är inget nytt fenomen. Det gällde även under tiden före undantagstillståndet.

– Det är sant men denna trend accelererade. Arbetarklassens befogenheter att förhandla sig till uppgörelser togs bort. Under perioden före undantagstillståndet, var arbetarklassen i en position där den kunde slå tillbaka. Denna position försvagades av strejklösa och arresteringar av arbetarledare, speciellt de som tillhörde CPI(M)s fackliga centralorganisation Centre of Indian Trade Unions (CTIU).

– Det har sagts att undertryckandet av arbetarklassen och dess fackföreningar under undantagstillståndet skulle kunna leda till uppkomsten av en bättre fackföreningsrörelse i Indien. En rörelse av hittills okänt slag eftersom de flesta fackföreningar varit kontrollerade av olika politiska partier som splittrat

arbetarklassen. Under textilstrejken i Bombay, t ex uppstod en enad rörelse. Textilarbetarnas strejk var ett svar på nedskärning av den årliga bonus som betalats till arbetarna, och på vidtagna besparings åtgärder liksom på den polisbrutalitet som utövats för att skydda ägarna till textilfabrikerna.

– Borgarklassens politik har varit att i namn av en enad och icke partipolitisk fackföreningsrörelse få den att tjäna sina egna intressen. De vill helt enkelt undergräva det som karaktäriserar fackföreningsrörelsen, d v s klasskampen, genom att tala om klassharmonier.

– Vore det riktigt att säga att den indiska fackföreningsrörelsen bara intresserar sig för kampen för löne- och bonushöjningar?

– Det är inte fel att påstå att fackföreningsrörelsen politiskt har gjort otillräckliga framsteg. Samtidigt är det ekonomiska elementet en mycket viktig del av rörelsen.

– Anser du att fackföreningsrörelsen inte har gjort några framsteg de senaste 30-40 åren?

– När det gäller Indien i stort är det kanske riktigt, men om vi ser till olika regioner, t ex Västbengalen, där halv-fascistisk terror härjat, har arbetarklassen så fort tillfälle funnits, röstat på CITU. Våra valsegrar, både 1972 under »Indiravågen» och i årets val, visar framsteg för CPI(M) och en politiskt bättre ställning för arbetarklassen.

– Beror inte er framgång också på det faktum att människor röstade mot kongresspartiet?

– Jo, de röstade mot halv-fascistisk terror. Kandidater var t ex inte tillåtna att beträda kongresspartiets valkrets. Men sådana manövrar kunde inte utföras i stor skala, eftersom de härskande klasserna var delade i två fraktioner, Janatapartiet och kongressen.

– Politiska kommentatorer har antytt att ett tvåpartisystem kan komma att framträda, under vilket vänstern skulle spela en marginell roll.

– Det är kanske möjligt när det gäller de kommande delstatsvalen, men inte när det gäller Västbengalen – där är vi starkast. (CPI(M) vann där 178 av de 294 platserna i delstatsriksdagen och har nu bildat regering i spetsen för en vänsterkoalition. Red anm) När det gäller själva tvåpartisystemet så kan ett sånt inte fungera i vårt land eftersom vänstern är starkare här än i länder där man har tvåpartisystem. Dessutom har vi ett betydande inflytande bland bönderna och inom proletariatet.

– Du säger att ni har ett betydande inflytande bland de arbetande klasserna, men hur förklarar du era misslyckanden i delstaterna utanför Västbengalen?

– Det beror på att vänstern är splittrad. CPI, t ex, inriktade all sin energi på att bekämpa oss i Kerala. Bortsett från detta har vi ett stycke kvar innan vi kan hota centralmakten, även om vi trots allt vunnit i styrka. Det har resulterat i att både Janata och Kongressen har tagit upp radikala paroller.

– Varför vänder ni er bara till CPI och inte till CPI(M-L) i era uppmaningar till enighet inom vänstern?

– CPI(M-L) hade tidigare tagit ställning för väpnad kamp och ignorerade mobiliseringen av massorna. Men nu verkar det som de har för avsikt att bygga upp en massorganisation. På grundval av sådana förändringar kommer vi säkerligen att ompröva vår hållning. Annars är det bara CPI och CPI(M) bland vänsterpartierna som har masstöd bland bönder och arbetare.

CPI - Communist Party of India - är det moskvatrogna kommunistpartiet som stött Kongressen och Indira Gandhi under de senaste åren, bl a när det gäller införandet av undantagstillstånd.

CPI(M) - Communist Party of India (Marxist) - är idag det största kommunistpartiet och det företräder en oberoende politik gentemot både Moskva och Peking. Partiet är starkast i Västbengalen och Kerala, och efter de senaste valen i Västbengalen så övertog man där regeringsmakten som det avgjort största partiet i en vänsterkoalition.

CPI(ML) - Communist Party of India (Marxist-Leninist) - är en sammanfattande beteckning på Indiens många revolutionära grupper och alltså inget parti. Några av de viktigaste av dessa grupper har gått samman i något som kallas CPI(ML) - Coordination Committee.

– Vad tror du om Janatapartiets framtidsutsikter?

– Det beror på, de har givit många löften. Vårt mål var ett återupprättande av demokratin för att få tillräckligt utrymme att utveckla och frigöra krafter till masskamp. I en resolution nyligen, nämnde vi att demokratin fortfarande är ofullständig. Politiska fångar från både CPI(M-L) och CPI(M) måste frigges ovillkorligt. Dessutom är lagarna om upprätthållandet av den inre ordningen (MISA) fortfarande i kraft.

Frånsett detta har vi pekat på att den ekonomiska situationen är allvarlig. Många ekonomiska frågor som bonus o s v måste återupptas. Vi har kritiserat ökningen av de priser regeringen betalar för jordbruksprodukter, något som bara kommer att ge fördelar åt jordägarna och köpmännen och inte åt de egentliga producenterna. När det gäller utrikespolitiken visste vi att det inte skulle bli någon förändring eftersom det inte ligger i de härskande klassernas intresse. Vi kommer att pressa dem att fullfölja sina förpliktelser, även om vi vet att någon lösning inte är möjlig inom den existerande ramen.

– Tidigare nämnde du att de härskande klasserna är splittrade i två politiska fraktioner. Vore det riktigt att säga att jordägarintressena är starkare inom Janatapartiet?

– Nej. Industriebourgeoisin kommer inte att bli lidande. En del kompromisser kommer att göras men i grunden blir de inte påverkade. Även Kongressen lovade efter 1969 i frågan om jordreformen att 60 milj acres skulle delas ut bland fattigbönder – en summa som sedan gick ner till 40 milj och där efter till 2.1 milj acres, av vilka endast 600.000 till slut delades ut.

– Vilken hållning intar CPI(M) när det gäller väpnad kamp och hur ser man på parlamentet?

– Det omedelbara målet är att mobilisera all delar av folket. Utan massmobilisering är ingen revolution möjlig. Vår önskan är att vinna över folket på vår sida och därför kommer vi att fortsätta arbeta både inom parlamentet och utomparlamentariskt. Alla förändringar i vår hållning kommer att ske som svar på förändringar av det politiska läget i landet.

Röd seger i Västbengalen

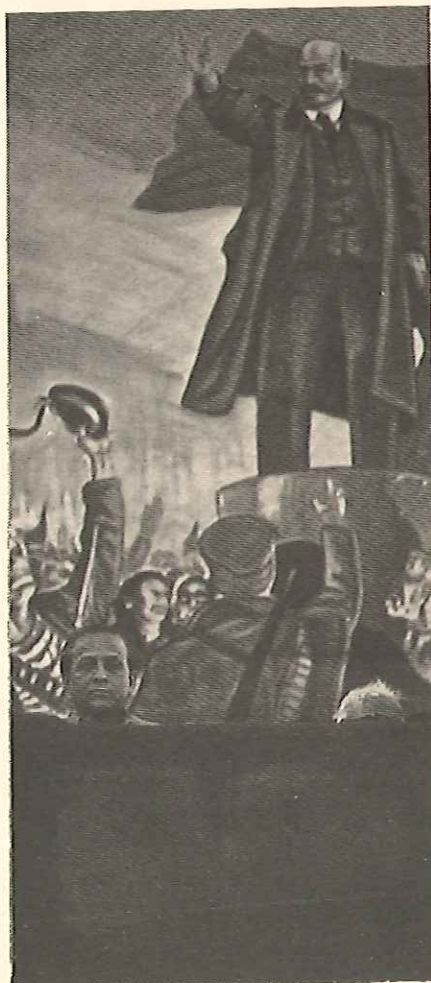
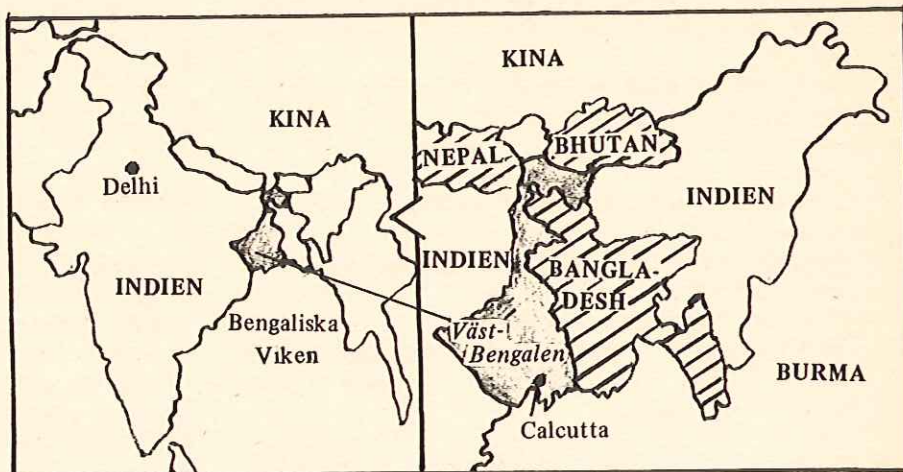
Siddartha Kumar

Den CPI(M)-ledda vänsterfrontens valseger i Västbengalen är den mest uppseendeväckande politiska händelsen i Sydasien efter Kongresspartiets valnederlag i våras. Olyckligt nog har valet i Västbengalen rönt mycket liten uppmärksamhet i svensk press.

Med 230 av 294 mandat fick vänsterfronten en överväldigande majoritet och kunde bilda den första rena vänsterregeringen i Västbengalen. Några av den nya regeringens första åtgärder är värda att notera. Alla politiska fångar i delstaten, omkring 30.000, har frigivits. En kommission har tillsatts för att undersöka alla politiska mord, dödsfall i fängelserna och anklagelser om tortyr.

Men regeringens uttalanden hitills ger en fingervisning om inom vilka snäva ramar den måste arbeta. Delstaterna har begränsade befogenheter och är beroende av centralregeringen i fråga om budgetstöd och livsmedelstillförsel. Ett helt ekonomiskt system kan naturligtvis inte förändras av en isolerad delstat. Kapitalägarna måste lockas att investera i nya företag eller öppna sådana som de tidigare slagit igen. Detta gäller i allra högsta grad för Västbengalen, som sedan 1960-talet drabbats av en massiv kapitalflykt från industrisektorn. Industrier och affärsföretag slog igen och arbetare avskedades. Bakom kapitalflykten låg erfarenheterna från tidigare CPI(M)-ledda frontregeringar och CPI(ML):s revolutionära verksamhet.

Så snart resultaten i det senaste valet offentliggjorts visade olika industri- och affärsgrupper sin oro inför CPI(M):s valtriumf. Det kommer därför inte att bli lätt att fullfölja ens några punkter av frontens valprogram. Programmet innehåller långtgående förbättringar för arbetarna, upphävande av arbetarfientlig lagstiftning, en skärpning och faktisk tillämpning av

Jyoti Basu, CPI(M), regeringschef i Västbengalen.

jordreformprogrammet, sociala trygghetslagar mm.

Valresultatet: Så här fördelade sig mandaten i Västbengalen

CPI(M)	178
Övriga vänsterpartier	52
Vänsterfronten totalt	230
Janata	29
Kongresspartiet	20
CPI	2
CPI(ML)	1
Övriga	11
Oppositionen totalt	63

Någon form av samförstånd måste uppnås mella centralregeringen, industrin och CPI(M):s egna medlemskadrar. Ett sådant samförstånd kommer emellertid bli svårt att nå. Varje allvarligt försök att ta itu med jordreformen kommer inte bara att leda till en konfrontation med den mäktiga gruppen av större jordägare i Västbengalen. Mot sig kommer man också att ha centralregeringen, där inrikesministern Charan Singh representerar jordägarnas intressen. Nya strejker och »arbetaroroligheter» kan ännu en gång leda till en omfattande kapitalflykt från delstaten.

I sina försök att omsätta sitt program i praktiken kommer vänsterfronten att tvingas till kompromisser som kan leda

till missnöje bland de grupper som fört fronten till seger. Hittills har dock inte strejker eller företagsnedläggelser ökat märkbart. Men man får inte glömma att Västbengalen länge exploaterats av centralregeringen och storkapitalet. Befolkningen led svårt under undantagstillståndets 20 månader. Det betyder att kan man nu inte hålla tillgång och priser på de viktigaste basvarorna på en acceptabel nivå så kommer Västbengalen än en gång att gå mot en period av inre oroligheter. Centralregeringen kan under sådana omständigheter liksom många gånger tidigare ta över makten i delstaten under åberopande av att »lag och ordning brutit samman». Vänsterregeringens framgång eller misslyckande kommer därför ytterst att bero på dess förmåga att hantera det missnöje som kommer att uppstå när det visar sig att man inte kan infria sina vallöften.★

Västbengalen med en befolkning på 43 milj. och en yta på 87.000 kv.km. är storleksmässig en relativt obetydlig delstat i Indien. Att delstaten trots detta spelar en betydande politisk och ekonomisk roll beror bl.a. på de geografiska läget som gör Västbengalen till en strategisk landkorridor till de östra delstaterna, betydande mineraltillgångar och Calcuttas hamn. Västbengalen har dessutom alltid utgjort ett starkt fäste för kommunistiska rörelser. Två gånger tidigare har vänsterdominerade enhetsfronter innehaft regeringsmakten, 1967 och 69. Den regering som nu trätt till är dock den första som är baserad på en ren vänsterfront. Jyoti Basu, chefministern (regeringschef i en delstatsregering) som enhälligt valdes till ledare av vänsterfronten, var också minister i de tidigare frontregeringarna.

De indier som förekommer i boken är antingen fega angivare eller fanatiska självmordskandidater. Endast en indier framställs som tänkande och pålitlig: en kostymklädd parsisk köpman som under 2:a världskriget anför indiska infanterister under engelsk flagg och sedan dess fortsatt att samarbeta med engelsmän. Huvudpersonens kontaktman hos den indiska polisen är däremot inte indier utan en hård men rättvis f d tysk officer. De indiska tjänstemännen framställs som omständliga paragrafryttare.

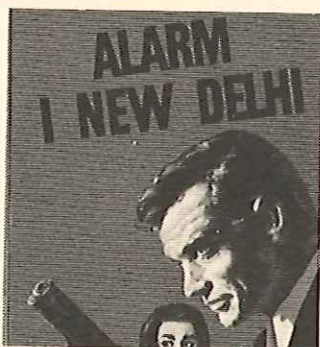
Miljöskildringen i boken tyder på att den anonyme författaren själv har varit i New Delhi. Biljakter och hemliga möten sker på namngivna gator och adresser, och beskrivningen av byggnader och miljöer gör det lätt att känna igen sig. I denna verklighetstroga ram plockas sedan in episoder och skildringar som visar på en ful, fördummande och hopplös fattigdom. Alla schabloner om Indien har sin givna plats: en beteltuggande gammal man kallas omotiverat »den kastlöse», de fattigas kläder kallas konsekvent »lumpor» eller »trasor» och naturligtvis förekommer det både heliga kor och hungliga gamar. Fattigdomen ställs i bjärt kontrast mot européernas lyx och komfort, utan att det ens antyds något samband mellan dessa företeelser.

Rasfördomar i pocket

Karin Fridell

Den bild människor får av främmande länder och kulturer påverkas naturligtvis av den information och de värderingar som sprids genom radio, TV, tidningar osv. Ju mer lättillgänglig informationen är, desto större genomslagskraft kan den få. Därför spelar bra men dyra böcker en ganska liten roll för opinionsbildningen, särskilt om dessa böcker inte är översatta. Billiga kioskdeckare och liknande litteratur har däremot stor spridning, och de värderingar och den eventuella information som dom innehåller når ut till många människor.

Ett exempel på denna typ av litteratur är »Alarm i New Delhi» (Wennerbergs förlag, Dubbeldeckare 5:96). Boken, som är översatt från franska, har typiskt nog ingen uppgift om författarens namn, men är översatt av Elisabet Frisk. Handlingen är i korta drag följande:

mordhotade kollegan återförenas med familj i New Delhi drar hjälten vidare till nya äventyr.

Huvudpersonen, en fransk agent, upptäcker att hans kollega i New Delhi utsatts för ett mordförsök med hjälp av radioaktiv strålning. Hans spaningar efter förövarna leder honom dels till ett antifranskt högerinriktat »framstegsparti» i Rajastan, och dels till en fruktansvärd kinesisk plan att spränga New Delhi i luften med atomvapen. Efter att ha dödat två kineser och en indier, misshandlat ett tiotal indier och förfört en kvinnlig kanadensisk CIA-agent upptäcker hjälten att hela historien i själva verket har utarbetats gemensamt av CIA och KGB. Meningen var att störa förhållandet mellan New Delhi och Peking och eventuellt få Indien och Kina att uttradera varandra i ett atomkrig. Denna supermakternas djävulska plan avslöjas av den rättfärdige fransmannen, och när den

»Alarm i New Delhi» sprider och befäster en mängd fördomar om Indien och förmedlar en djupt rasistisk människosyn. Detta märks redan i språkbruket. I stället för att använda personernas namn refererar författaren ofta till dem som »den vite», »europén» eller »hindun». »Hindun» används om alla indier, även om de uttryckligen har presenterats som parser eller av klädseln att döma verkar vara sikher. Däremot refererar man inte till européerna som »den kristne».

Förutom det politiska innehållet i handlingen och det sätt den framställs på förekommer det ibland öppet politiska utläggningar och påståenden. De kan smyga sig in i författarens skildring av händelse eller företeelser eller läggas i munnen på någon av hjälterna när de småpratar över en drink. Några exempel:

»England har gjort det här landet en ovärderlig tjänst genom att införa engelska språket».

»Det var ingen hemlighet för någon att Kommunistkina underminerade den av ryssarna i Indien uppbyggda (kommunistiska) rörelsen för att bilda en femte kolonn som skulle ingripa i händelse av krig mellan de båda länderna.»

»Alarm i New Delhi» är på många sätt en dålig bok, och vore den ett enskilt fall skulle den ganska lätt kunna avfärdas. Men det värsta med denna typ av litteratur är att den är så vanlig, att rasfördomar och våldsmentalitet förs ut i ett otal varianter genom en effektiv försäljningsapparat. Det är skrämmande att förlagspengar och översättarmöda satsas på böcker som denna, medan en mängd bra utländsk litteratur aldrig kommer ut på svenska. Genom spridandet av böcker som »Alarm i New Delhi» befästs fördomarna om den vita rasens överlägsenhet och u-landsbefolkningens dumhet, och både direkt och indirekt försvaras på så sätt imperialismens utsugning av den icke-vita världen.★

U-landssynen i skolböckerna

Karin Fridell

ett exempel

De kanske viktigaste böcker som finns när det gäller opinionsbildning är läroböckerna i grund- och gymnasieskolan. Den information som lämnas i dessa böcker får oftast stå oemotsagd, och läroböckernas auktoritet gör att deras uppgifter lätt kan uppfattas som fakta som står över all diskussion. Visserligen sägs i läroplanen att »objektivitetskravet ska sättas i centrum» och alla läromedel ska godkännas av en statlig läromedelsnämnd. Men uppenbarligen är nämnden mycket frikostig i sina bedömningar, och eftersom böckerna produceras av kommersiella förlag, är det deras vinstintresse och inte böckernas kvalitet som avgör vilka böcker som ges ut.

En av de vanligaste historieböckerna för grundskolans högstadium är »Genom tiderna» (Kahnberg-Lindeberg-Ottosson, Gleerups 1970-73). Boken består av tre delar som i stora drag innehåller arbetsområdena för årskurserna 7-9. Till varje del finns ett arbetshäfte med frågor som direkt anknyter till texten.

Den historiesyn som presenteras i »Genom tiderna» är mycket konservativ och urartar ibland till ren historieförfälskning. Jag ska här visa detta med hjälp av några exempel från skildringarna av kolonialism, imperialism och u-länder (speciellt Indien). Jag vill också understryka att denna bok inte är något skräckexempel utan ganska typisk för de läroböcker som används idag.

Världen utanför Europa och Nordamerika behandlas på totalt 75 av de 375 sidorna i »Genom tiderna». 20 av dessa sidor handlar om Orientens kulturländer och araberna fram till folkvandringstiden. 20 behandlar imperialismen och kolonialfolkens frigörelse, medan 35 sidor utgör försök till skildring av Latinamerikas, Indiens, Kinas och Japans historia före, under och efter kolonialismen.

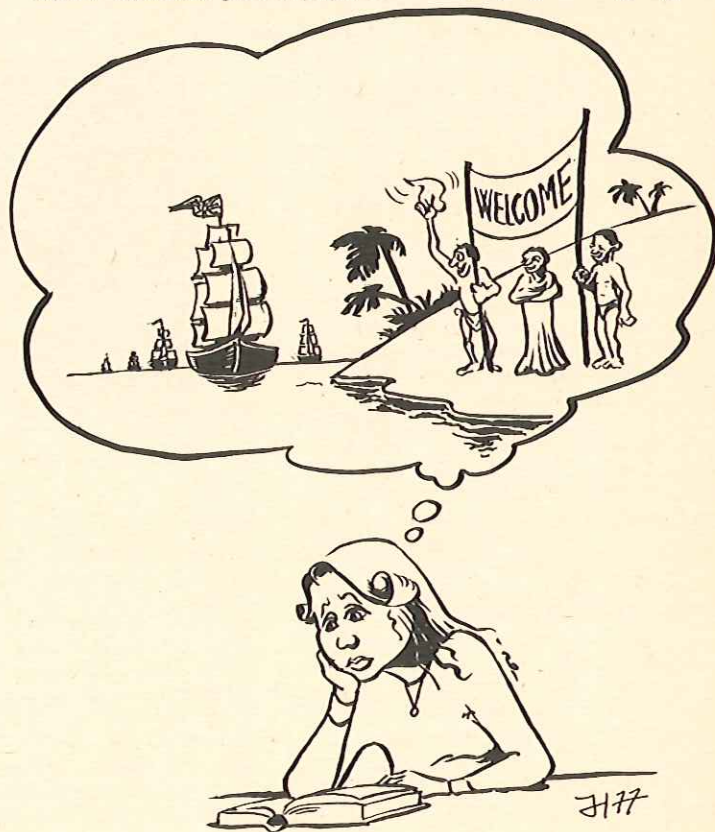
»Genom tiderna» presenterar olika händelser och historiska skeenden som om de inte hade något samband med varandra. Industrialismens genombrott sägs t ex bero på »en rad viktiga tekniska uppfinningar». I detta kapitel sägs ingenting om kolonialismen och den kapitalackumulation som möjliggjorde den tekniska utvecklingen. Kolonialismen nämns för första gången i kapitlet »Kampen för frihet» och då under rubriken »Frihandel» (!). Där framställs det brittiska kolonialimperiet som ett frihandelsområde, vilket inte är sanning. Det nämns inte ens att många av Englands handelspartners var kolonier som helt dominerades av engelska intressen.

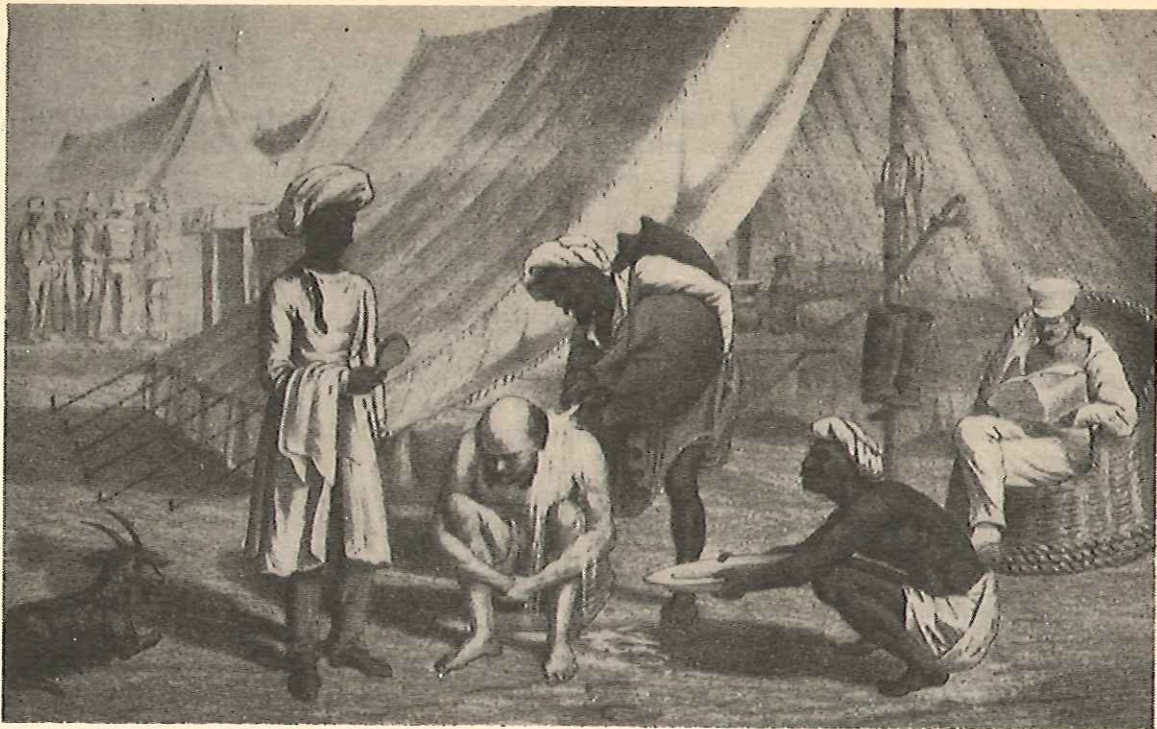
Kolonialismen behandlas utförligare i kapitlet »Imperialismens tid», som tidsmässigt sträcker sig fram till 1914. Menar författarna verkligen att imperialismen slutade i och med första världskrigets utbrott? Kapitlet börjar med en redogörelse för de europeiska staternas kolonialvälden omkring 1800. Orsakerna till kolonialismen var bl a att »man kunde från kolonierna få råvaror och livsmedel» och att »kolonierna kunde bli avsättningsområden för moderlandets egna produkter, t ex

tyger och metallvaror». »FÅ RÅVAROR!» Så idylliskt beskrivs alltså utplundringen av koloniernas människor och natur och den systematiska förstörelsen av den inhemska produktionen i t ex Indien.

Kolonialismen beskrivs helt och hållet från de europeiska inkräktarnas utgångspunkt. När det gäller Afrika nämns det bara ett fåtal gånger att det överhuvudtaget fanns människor där innan européerna kom.

Inte med ett ord ifrågasätts de europeiska kolonialisternas rätt att lägga under sig andra kontinenter och suga ut människor och naturtillgångar. Visserligen visste de styrande européerna »ofta mycket litet om de folk de skulle styra» och försakade därför framtida problem genom olämpliga gränsdragningar.

»I Indien hade de engelska ämbetsmännen och officerarna ett mycket stort antal infödda tjänare. Tre sådana ger sin herre en 'dusch' ur en vattensäck och hjälper till med toaletten. (Samtida bild.)»

Men författarna är också noga med att påpeka att de vita på många håll utförde ett »betydelsefullt och oegennyttigt arbete» för koloniernas befolkning.

Ett avsnitt kallas »Engelsmännen i Indien». Det börjar med några rader om Indiens tidigare historia. Om de muslimska härskarna sägs i en bildtext att »medan hovet och furstarna levde i en sagolik prakt och lyx hade folkets stora massa det ungefär lika fattigt och eländigt som i vår tid». Man kan knappast undgå misstanken att denna kommentar tagits med för att ursäkta engelsmännens framfart i Indien.

Engelsmännens gradvisa kolonisation av Indien, de höga skatterna, den orättvisa handeln och det påtvingade sönderfallet av Indiens inhemska produktion beskrivs på följande sätt: »Vid 1700-talets början råkade (mogul-) riket i upplösning. England infogade genom Ostindiska kompaniet Främre Indien i sitt världsvälde. Vid mitten av 1800-talet rådde till synes lugn och ordning i Ostindiska kompaniets väldiga rike».

Upproret 1857 skildras på ett sätt som vid första åsynen kan verka objektivt. Både indiska och engelska läroböcker refereras och lämnar delvis olika beskrivningar av upproret. Men enligt »Genom tiderna» är de ändå ense på åtminstone en viktig punkt: »Den allra närmaste orsaken till upproret var att sepoys (indier i de engelska styrkorna) fått nya patroner till sina gevär. Patronerna var, sades det bland soldaterna, insmorda med en blandning av ko- och svinfett. För hinduerna är kon helig, för muhammedanerna är svinet orent. Soldaterna blev ursinniga när de hörde talas om detta, och gjorde uppror.»

Förtrycket, fattigdomen och svälten bland den indiska befolkningen och de övriga sociala och ekonomiska förhållanden som ledde fram till upproret förbises alltså helt. I stället förstärker författarna i objektivitetens namn de vanliga fördomarna om indiernas religiösa fanatism.

Som svar på frågan hur engelsmännen kunde behärska Indien lämnas förklaringar som »Indiens stora splittring» och de många religionernas anhängare hade svårt att dra jämnt». Inte med ett ord nämns de engelska kolonistörernas beryktade söndra och härskap-politik. I stället sägs att »engelsmännen uppträdde mycket mera hyfsat än andra främmande erövrare som hemsökt Indien under tidernas lopp». Mellan raderna uttrycks mycket tydligt, att de dumma och splittrade indierna borde vara glada över att ha fått så kloka och välmående herrar.

Men tiderna förändras. I kapitlet »Kolonialfolkens frigörelse» berättas om hur åtskilliga indier fick tillfälle att skaffa sig europeisk utbildning. »Bland dessa uppstod tanken på självstyrelse för Indien». Befrielsekampen beskrivs som helt identisk med Gandhi och hans ickevåldsrörelse, vars »fredliga passiva motstånd beredde engelsmännen stora bekymmer.» (Var skrivs om de bekymmer som engelsmännen beredde indierna?) Liksom på många andra ställen i »Genom tiderna» skildras här en förgrundsgestalt (Gandhi) betydligt mera ingående än den kamp som fördes, och självständigheten framställs som en överenskommelse mellan Gandhi och engelsmännen. Motsättningarna inom det indiska folket antyds aldrig och engelsmännen skildras konsekvent som en homogen klasslös nation av kolonistörer.

Beskrivningen av Indiens delning och tiden efter självständigheten understryker indiernas stora svårigheter att samarbeta sinsemellan, och den enda orsak till underutvecklingen som nämns är kastväsendent (!).

I den del som främst vänder sig till åk. 9 återkommer författarna med en något utförligare redogörelse för Indiens tidigare historia. De understryker att Indiens historia är mycket längre än Europas, med detta avsnitt är slarvigt skrivet och innehåller en del sakfel. Den syn på koloniseringen av Indien som uttrycks där skiljer sig inte nämnvärt från det jag refererat

tidigare. Man erkänner att individer inom Ostindiska kompaniet kunde »tjäna ihop förmögenheter genom handel och genom att ta mutor eller pressa ut pengar av indierna». Men när detta blev känt stoppade parlamentet ohederligheterna, och man lockas att dra slutsatsen att man därefter inte har »pressat pengar av indierna».

Den syn på kolonialism och imperialism som ges i »Genom tiderna» kan sammanfattas såhär:

- * Historien skapas av individer och av homogena nationer. Klassmotsättningar förekommer inte, varken i kolonierna, u-länderna eller de imperialistiska länderna.
- * Människorna i kolonierna hade ingenting emot att bli koloniserade, och kolonisationen kunde därför genomföras på ett enkelt och smidigt sätt.
- * Kolonialismen innebar främst varuutbyte, som gynnade båda parter.
- * Även om vissa individuella övergrepp förekom var kolonisationerna goda människor som hjälpte kolonierna att utvecklas.
- * Koloniernas befolkningar var bundna av religiösa fördomar, stam- och kaststrider. Dessutom var de alltför okunniga för att kunna styra sig själva. (Gäller delvis även nutid)
- * I nutidens fria f d kolonier är fattigdom, överbefolkning, inre stridigheter och okunnighet de värsta problemen.
- * Europeiska och amerikanska företag gör vinster i u-länderna, men västvärldens hjälp är också en förutsättning för utveckling.

Detta är alltså den historiesyn som Sveriges 13-16-åringar får lära sig och som naturligtvis påverkar deras framtida världsbild och politiska uppfattning. Det är hög tid att denna grova indoktrinering påvisas och att läromedlen tas upp till allmän debatt och t ex recenceras i dagspressen. Det är också viktigt att vi som antiimperialister arbetar med att föra ut alternativ information till eleverna och de lärare som vägrar att mata sina elever med imperialistpropaganda.

»Från norr kom negrer som tillhörde kaffrernas ras. De var kraftfulla och tappra krigare, och det behövdes boernas och engelsmännens moderna skjutvapen för att få bukt med dem.» (i avsnittet »Kampen om Sydafrika»)

»Hans trupp bestod av 2 vita och 100 infödda soldater. Här är de i strid med massajerna, en krigisk folkstam.» (i bildtext om en tysk upptäcktsresande som underförstått var mindre krigisk)

»Mot slutet av 1800-talet var England medelpunkten i ett stort världsvälde. Den engelska flaggan kunde synas över en erövrad stad på Kinas kust, bland palmerna på en ö i Söderhavet. Negerarbetaren på sockerplantagen på Jamaica var engelsk undersåte, liksom bonden i den indiska byn, den afrikanske negern.....»

»Genom tiderna» är ett ganska typiskt exempel på dagens läroböcker. Mer om deras farliga och felaktiga u-landssyn finns att läsa i:

- Ord & bild 5/69:* Temanummer om skolan.
- Rapport från SIDA 2/71:* Temanummer om utbildning.
- Göran Palm:* Indoktrineringen i Sverige.
- Anders Gullberg & Agneta Lind:* U-länder i läroböcker. (Sektionen för fredsforskning, pedagogiska institutionen, Stockholms universitet 1969).

Indien: Utrikesnytt

Kina och Indien beslöt nyligen vid ett möte i Kanton att återuppta handelsförbindelserna. Indien kommer att delta i årets Kantonmässan. Förbindelserna mellan Indien och Kina avbröt vid gränskonflikterna i oktober 1962. Diplomatiske relationerna återknöts år 1976 under kongressregeringen. Gränstvisten har dock ännu inte lösts.

Relationerna mellan Indien och Nepal är ansträngda. Indien vägrar t ex att tillåta lägre tull på nepalesiska varor som exporteras till andra länder via indiska hamnar. Indien kräver nu att Nepal går med på att deras gräns till Kina är strategiskt viktig för Indiens säkerhet.

Ett annat tecken på de försämrade relationerna mellan Indien och Ne-

pal är att kung Birendra nyligen utsett en ny premiärminister för regeringen i Kathmandu. Han heter Kirthinthi Bisti och han anses sträva efter goda relationer till Kina.

Indiens förbindelser med Pakistan har inte försämrats. Trots att premiärministern Bhutto störtades i en militärkupp är relationerna bättre än på 60-talet. Diplomatiske och handelsrelationer återupptogs år 1976.

Sovjetunionen har visat oro efter kongressregeringens fall. Men Indiens nye utrikesminister har deklarerat att förhållandet till Sovjet inte kommer att förändras.

Indien accepterade i augusti ett sovjetiskt förslag att bygga ett stålverk i delstaten Orissa. Avsikten är att det

som produceras vid detta stålverk ska exporteras till Sovjet. Det finns idag också andra förslag på gång som gäller bl a petrokemisk industri och tung verkstadsindustri. Vidare har Sovjet avböjt att ta emot indiska avbetalningar för den spannmål som Indien fick låna 1972-73.

USA har å sin sida visat tillfredsställelse med att se sina gamla anhängare ta makten i Indien. Visserligen har Coca-Colafabriken tvingats stänga, men det beror på lagar som den gamla kongressregeringen införde. Den nya regeringen har nu inbjudit amerikanskt kapital till investeringar i bl a verkstadsindustrin. Indien söker också USA-krediter och USA-kapital för att bygga ut det sovjetbyggda stålverket i Bokaro.

S.K.

Indien: Inrikesnytt

Ytterligare motgångar för Indira Gandhi i delstatsval

I mitten av juni hölls val till delstatsparlamenten i 10 av Indiens 22 stater, med 60% av landets befolkning. I åtta av den vann Janatapartiet majoritet. (Punjab, Uttar Pradesh, Orissa, Madhya Pradesh, Haryana, Himachal Pradesh, Bihar och Rajasthan). Regeringspartiet förstärkte på så sätt sin ställning, medan kongresspartiet fick ytterligare bekräftat att dess tid som Indiens största parti är över.

I Tamilnadu i Sydindien vanns delstatsvalet av All India Anna DMK, ett parti som i parlamentsvalet samarbetade med kongresspartiet men som sedan dess har börjat överge det sjunkande skeppet. AIADMK är ett parti som utnyttjar spänningen mellan norra och södra Indien och som säger sig företräda de lågkastiga gentemot de högkastiga.

I Västbengalen, med dess långa tradition av politisk medvetenhet och kamp vanns delstatsvalet av CPI(M), ett kommunistparti som saknar bindningar med både Peking och Moskva.

CPI(M) har ända sedan undantagstillståndet infördes fördömt det och stått i opposition till Indira Gandhi, medan det andra kommunistpartiet CPI stödde undantagstillståndet och Indira Gandhi. Vid parlamentsvalet gick CPI(M) delvis i valallians med Janata, men vid delstatsvalet i Västbengalen ställde det upp mot Janata och vann en egen majoritet. Därmed sitter för tredje gången kommunister i Västbengalens delstatsregering.

Delstatsvalen visar att CPI(M) nu är mycket starkare än det andra kommunistpartiet CPI som har förlorat förtroendet efter att ha stött Indira Gandhi. Det visar också att många har röstat mot kongresspartiet snarare än för Janata – i de två fall där det fanns trovärdiga alternativ har dessa tagit hem segern.

K.F.

Strejkande arbetare nedskjutna

Sedan undantagstillståndet upphävdes har arbetare över hela Indien börjat kräva bättre levnadsförhållanden och demokratiska rättigheter. Antalet strejker har ökat, och flera av dem har rört rätten till demokratiska fackliga organisationer.

I Madhya Pradesh strejkade ca 3000 gruvarbetare mot kontraktarbetarsystemet, som innebär att vissa arbetare är direktanställda av företaget medan andra »hyrs ut» av entreprenörer. Detta medför stora skillnader i såväl lön som anställningsförhållanden. Strejken fick inget stöd från den CPI-dominerad fackförbundet AITUC, och detta var inte första gången som AITUC hade gått emot arbetarnas krav och samarbetat med företagsledningen och entreprenörerna. Men gruvarbetarna hade organiserat sig i en självständig fackförening utanför AITUC.

Under strejken blev en del av de fackliga ledarna arresterad, och arbetarna samlades till en stor protestdemonstration. Demonstrationen angreps av poliser med skjutvapen, och tolv personer dödades och många skadades. Trots detta svåra bakslag fortsatte strejken, och arbetarna lyckades så småningom få igenom flera av sina krav.

En viktig aspekt på denna händelse är, att arbetarna organiserade sig utanför det byråkratiska fackförbundet och valde sina egna ledare. Ett annat viktigt framsteg är att de kvinnliga arbetarna deltog i den politiska aktiviteten och att män och kvinnor organiserade sig tillsammans.

K.F.

CPI(M)-ledare död

Kamrat Gopalan ledare för CPI(M) och för bonderörelsen, avled den 22 mars i år i en ålder av 73 år. Han anslöt sig till kommunistpartiet i början av 1930-talet, han var då aktiv som bondeorganisatör. 1962 arresterades han under indisk-kinesisk gränskonflikten för att han kritiserat indiska regeringens politik som orsakade kriget. Han var en av de ledare som bröt med det revisionistiska CPI och grundade CPI(M). Han arresterades strax efter det att undantagstillståndet deklarerats och förblev en aktiv motståndare till både det och kongressregimen.

S.K.

Ekonomi för de rika

Den indiska valutareserven uppges idag vara tre miljarder dollar vilket räcker för mer än ett års import. Tjugo miljoner ton spannmål finns nu i lager, vilket är tillräckligt för att klara dåliga skördar under de närmaste två åren. Dessutom sänder indier utomlands hem upp till 125 miljoner dollar per månad. Men den nya janataregeringen har inte sett till att dessa förbättringar kommit de arbetande klasserna till del. Företagen har inte heller delat ut full bonus till arbetarna. Priserna på basvarorna har gått upp tio procent och svartabörshandeln har ökat i omfattning. Företagen har däremot utlovats kreditstöd, skattelindringar osv. Regeringen har dessutom varnat arbetarna för att använda strejkvapnet som påtryckningsmedel.

Storjordägare och köpmän har tjänat stort på de höjda spannmålspriserna. Trots goda skördar – Indien exporterar spannmål i år – går miljoner och åter miljoner människor utan mat.

S.K.

Sydasien

